Raport o stanie Gminy

Marciszów
2019

Raport o stanie Gminy Marciszów został opracowany przez Centrum Innowacji Społeczno-Samorządowych CentroPolis S.A. na zlecenie Urzędu Gminy Marciszów, na podstawie umowy nr 55/2020 z dn. 19 marca 2020 r.

Spis treści

Wstęp ... 4
Charakterystyka Gminy ... 6
Rys historyczny ... 6
Położenie ... 7
Samorząd ... 9
Demografia ... 11
Rynek pracy ... 16
Polityka rozwoju Gminy ... 20
Realizacja uchwał Rady Gminy ... 21
Budżet Gminy ... 29
Funkcjonowanie Gminy ... 32
Administracja samorządowa ... 32
Kontrole przeprowadzone w Gminie w 2019 r. ... 34
System oświaty ... 36
Gospodarka komunalna ... 42
a) Gospodarka wodno-kanalizacyjna ... 42
b) Gospodarka odpadami ... 46
Działalność z zakresu polityki społecznej ... 47
Obsługa mieszkańców i komunikacja z mieszkańcami ... 49
Zagospodarowanie przestrzenne ... 50
Działania inwestycyjno-rozwojowe ... 51
Działania Gminy w obszarze kultury, sportu i rekreacji ... 51
Współpraca z mieszkańcami ... 57
Działalność OSP ... 58
Działania promocyjne Gminy ... 58
Udział w związkach, stowarzyszeniach i innych organizacjach zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego ... 60
Partnerstwa międzynarodowe ... 61
Spis ilustracji ... 62
Spis tabel ... 62

Wstęp

Realizując obowiązek wynikający z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) przedkładamy Radzie Gminy Marciszów Raport o stanie Gminy na podstawie danych z 2019 r.

Zgodnie z zapisami ustawowymi, raport stanowić powinien podsumowanie działalności wójta w roku poprzedzającym debatę nad tym dokumentem. Szczególne miejsce w tym opracowaniu zajmować powinna realizacja strategii, polityk, programów i uchwał podjętych przez radę gminy, jako organ stanowiący. Rozpatrzenie raportu poprzedzone powinno zostać debatą publiczną na najważniejszym forum wspólnoty samorządowej – sesji rady gminy. Ustawodawca, wprowadzając do polskiego porządku prawnego instytucję raportu o stanie gminy, a także debatę rady zakończoną głosowaniem absolutoryjnym, wyraźnie wskazał, iż dokument ten powinien stanowić najdonioślejszy punkt samorządowego dyskursu publicznego w ciągu roku. Jest to bez wątpienia pokłosie stale rosnącej na przestrzeni ubiegłych lat roli jednostek samorządu terytorialnego w życiu publicznym, a tym samym wzrostu znaczenia instytucji będącej najważniejszą z funkcji publicznych – wójta, burmistrza i prezydenta miasta. Wójt gminy posiada niebagatelną pozycję polityczną, będącą rezultatem bezpośrednich wyborów na ten urząd, ale zarazem pełni rolę znacząco wykraczającą ponad funkcje polityczne. Wójt jest organem wykonawczym gminy, kierując bieżącymi sprawami gminy podlega w zakresie realizacji swoich zadań własnych wyłącznie kontroli rady. Jest odpowiedzialny za politykę finansową gminy, gospodarowanie jej mieniem, wykonywanie budżetu, przygotowywanie projektów uchwał. Pełni on także funkcję zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Ponadto reprezentuje gminę na zewnątrz oraz realizuje szereg obowiązków i zadań z zakresu postępowań administracyjnych. Już sam wyimek z szerokiego wachlarza zadań i obowiązków wójta pozwala na zwrócenie uwagi na fakt, iż roczny raport z działalności tego organu powinien zawierać możliwie syntetyczne dane, pozwalające nie tylko na zobrazowanie podejmowanych działań, ale także na obiektywną ocenę prowadzonej polityki.

Zakres niniejszego raportu przedstawia najistotniejsze dziedziny z życia wspólnoty lokalnej. Głównym celem niniejszego opracowania, poza realizacją obowiązku ustawowego, jest obiektywna prezentacja informacji, faktów oraz danych, w tym danych statystycznych oraz innych, pozyskanych i opracowanych dla potrzeb tego dokumentu.

Publikacja zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować zmiany zachodzące w samorządzie, zarówno w trakcie roku 2019, ale i w odniesieniu do lat minionych. Ostateczna ocena zaprezentowanego raportu należy do Czytelników. Dokument to także materiał do dyskusji, ocen oraz wnioskowania, a w konsekwencji punkt wyjścia do aktywności samorządu i mieszkańców w najbliższej przyszłości.

Charakterystyka Gminy

Rys historyczny

Miejscowości położone na terenie Gminy Marciszów posiadają wielowiekową historię, sięgającą początków XIII stulecia, kiedy to cystersi z Lubiąża założyli Ciechanowice. Kolejne wsie powstawały pomiędzy XIV a XVI wiekiem. Poszczególne wioski stanowiły własność klasztorną, jak i prywatną, na przestrzeni wieków przechodząc we władanie rycerskich oraz szlacheckich rodów.

Podstawą funkcjonowania społeczności lokalnych było rolnictwo oraz gospodarka leśna. Jednak XVIII wiek przyniósł znaczącą zmianę związaną z coraz powszechniejszym poszukiwaniem, a następnie eksploatacją złóż rud. Wartym zauważenia jest fakt, iż górnictwo żelaza rozwijało się na tym terenie już w XVI w.

Najintensywniejszy rozwój gospodarczy przypada na XIX stulecie, kiedy to obok rolnictwa i górnictwa dynamicznie rozwijać się zaczął przemysł tkacki. W 1867 roku Marciszów uzyskał połączenie kolejowe z pozostałą częścią Śląska, dzięki budowie linii kolejowej łączącej Wałbrzych z Jelenią Górą. Po rozbudowie szlaków kolejowych, z końcem XIX w. miejscowość ta stała się jednym z ważniejszych sudeckich węzłów kolejowych.

Znakiem świetności gospodarczej okresu przemysłowo-kolejowego Marciszowa jest zabudowa kamieniczna oraz budynek dworca i pozostała infrastruktura kolejowa. W poszczególnych miejscowościach Gminy świadectwem minionych stuleci i dobrem materialnego dziedzictwa jest zabytkowa architektura sakralna oraz pałacowa. W 1944 roku na terenie Marciszowa powstała filia obozu koncentracyjnego Gross-Rosen.

Po 1945 roku tereny te zostały przyznane Polsce, a sam Marciszów stał się siedzibą gminy wiejskiej. Do 1975 r. była częścią województwa wrocławskiego. W latach 1975-1998 Gmina wchodziła w skład województwa jeleniogórskiego. Po wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego kraju, od 1999 roku Gmina Marciszów jest częścią województwa dolnośląskiego.

Położenie

Gmina Marciszów położona jest w województwie dolnośląskim, w północnej części powiatu kamiennogórskiego. W ramach powiatu kamiennogórskiego sąsiaduje z gminą wiejską Kamienna Góra. Pozostałe sąsiednie gminy to: Bolków (powiat jaworski), Janowice Wielkie (powiat jeleniogórski) oraz Czarny Bór i Stare Bogaczowice (powiat wałbrzyski).

Mapa 1 Podział administracyjny województwa dolnośląskiego
Źródło: „Mapy i atlasy", www.mapy.net.pl

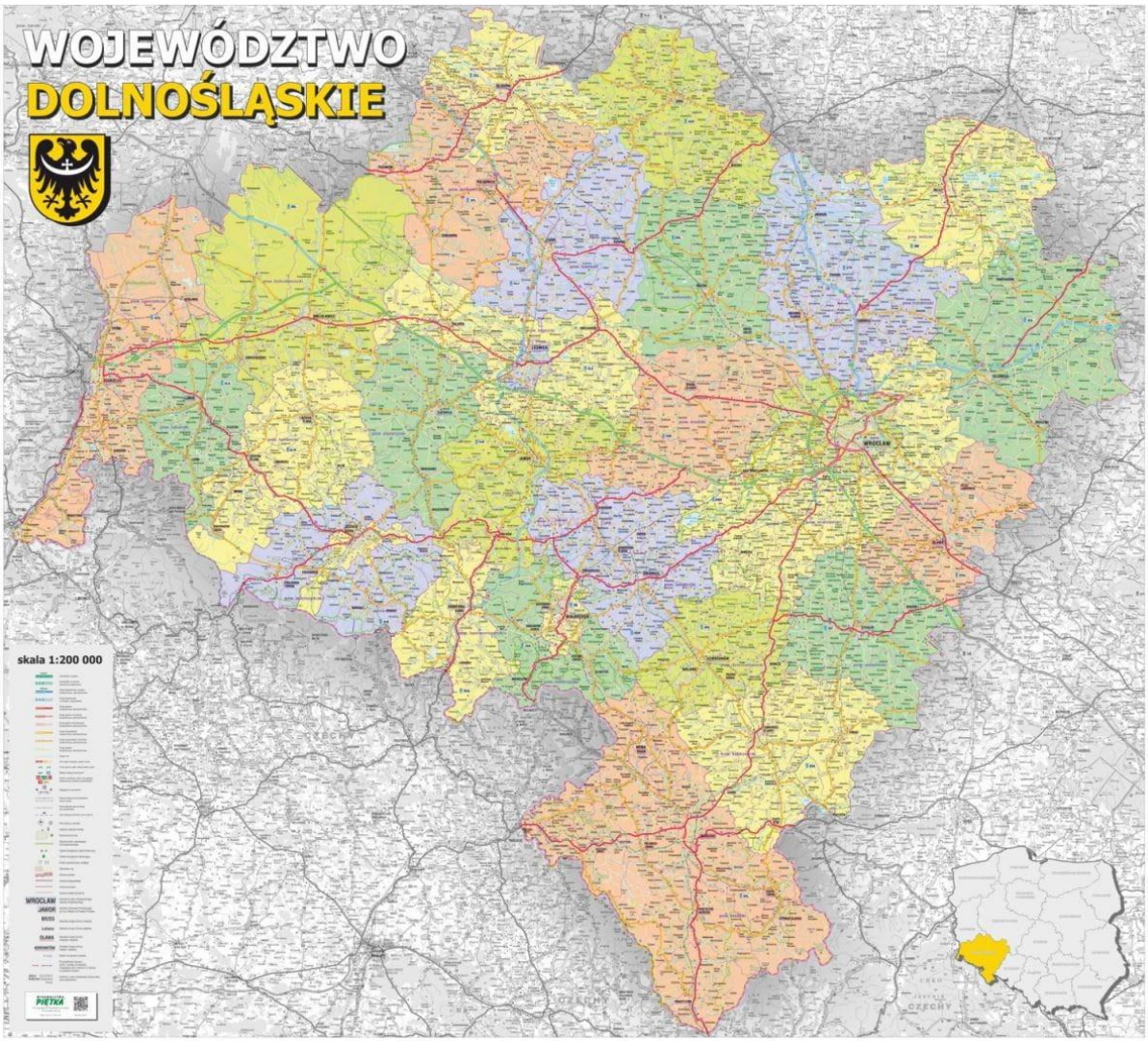

Mapa 2 Powiat Kamiennogórski
Źródło: www.wikipedia.pl

Głównym szlakiem komunikacyjnym biegnącym przez Gminę jest Droga Krajowa nr 5, łącząca granicę państwa z Republiką Czeską. Jest to jedna z najważniejszych tras w sieci dróg krajowych, biegnąca przez województwa kujawsko-pomorskie, wielkopolskie i dolnośląskie, zapewniając tranzyt m.in. pomiędzy Trójmiastem,

Bydgoszczą, Poznaniem, Wrocławiem i Wałbrzychem, a także otaczającymi je obszarami funkcjonalnymi. Komunikację drogową w kierunku zachodnim zapewnia droga wojewódzka nr 328 Marciszów – Nowe Miasteczko.

Przez Gminę przebiegają cztery linie kolejowe, jednak ruch pasażerski odbywa się obecnie wyłącznie na linii nr 274 (Wrocław Świebodzki – Zgorzelec). Gmina posiada połączenie kolejowe dalekobieżne m.in. z Poznaniem, Bydgoszczą i Trójmiastem oraz regionalne – obsługiwane przez Koleje Dolnośląskie z Wrocławiem i Jelenią Górą.

Gmina położona jest w Kotlinie Marciszowskiej, na pograniczu Sudetów Zachodnich i Sudetów Środkowych. Główną rzeką przepływającą przez Kotlinę jest Bóbr, do którego na terenie Gminy uchodzi rzeka Lesk i potok Bobrek.

Główną formą ochrony przyrody w Gminie jest położony częściowo na jej terenie Rudawski Park Krajobrazowy.

Powierzchnia Gminy Marciszów wynosi blisko 82 km^2, co stanowi ponad 20,7% powierzchni powiatu kamiennogórskiego. Lasy stanowią ok. 39% powierzchni Gminy, co oznacza, iż wskaźnik lesistości dla Gminy Marciszów jest znacząco wyższy od średniej dla województwa i całego kraju. Zasadniczą część powierzchni Gminy stanowią użytki rolne – ok. 50%.

Samorząd

Wójt Gminy: Wiesław Cepielik

Rada Gminy:

Mirosław Wolak – Przewodniczący Rady

Dawid Chęciński – Zastępca Przewodniczącego

Jadwiga Adamczyk

Sławomir Czerwiński

Marcin Frasunek

Waldemar Gurgul

Andrzej Kiper

Jan Koszyk

Łukasz Leder

Andrzej Mitczak

Edmund Orzechowski

Grzegorz Parzygnat

Julian Polański

Jolanta Sanojca

Marta Suhak-Ogłaza

Skarbnik Gminy: Edyta Bania

Sekretarz Gminy: Marta Jędrzejowska (do dn. 30 kwietnia 2020 r.)

Marta Kwiecień (od dn. 1 maja 2020 r.)

Sołtysi kadencji 2019-2023:

Adam Chronowski – Marciszów

Mirosław Wolak – Ciechanowice

Jan Koszyk – Wieściszowice

Józef Szołdrowski – Sędzisław

Edward Sikora – Pastewnik

Wojciech Cepielik – Pustelnik

Józef Żukrowski – Nagórnik

Izabela Różnicka – Domanów

Stanisław Napierała – Świdnik

Demografia

Gmina Marciszów pod względem liczby ludności jest najmniejszą jednostką administracyjną powiatu kamiennogórskiego. Wynika to wprost z jej charakteru – o specyfice przede wszystkim rolniczej. Pozostałe gminy posiadają obszar miejski (Kamienna Góra, Lubawka), bądź też stanowią częściowo obszar podmiejski (gmina wiejska Kamienna Góra, Lubawka). Biorąc pod uwagę stosunkowo podobne pod względem zabudowy, funkcji oraz charakteru społecznego gminy ościenne w stosunku do Gminy Marciszów, widoczne jest, iż liczba mieszkańców jest w nich zasadniczo zbliżona do Marciszowa.

	Powierzchnia		Ludność	
	w hektarach	w km²	ogółem	na km²
Województwo dolnośląskie	1 994 670	19 947	2 901 225	145
Powiat kamiennogórski	39 569	396	43 621	110
Gmina Marciszów	**8 157**	**82**	**4 513**	**55**
Kamienna Góra (gmina miejska)	1 804	18	19 136	1 061
Kamienna Góra (gmina wiejska)	15 803	158	9 037	57
Lubawka (obszar miejski)	2 244	22	6 063	270
Lubawka (obszar wiejski)	11 561	116	4 872	42
Janowice Wielkie	5 783	58	4 309	75
Bolków (obszar miejski)	768	8	5 001	651
Bolków (obszar wiejski)	14 492	145	5 502	38
Czarny Bór	6 640	66	4 848	73
Stare Bogaczowice	8 729	88	4 298	49

Tabela 1 Dane liczbowe poszczególnych jednostek administracyjnych (dane 22.07.2019 r.)
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[1]

Biorąc pod uwagę zmiany demograficzne zachodzące w Gminie Marciszów na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza, zauważalny jest wyraźny spadek liczby mieszkańców w okresie 1995-2005. Zmniejszająca się populacja Gminy jest cechą dość powszechną w większości jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, jednak spadek liczby mieszkańców na przestrzeni lat 2015-2018 znacząco się

[1] Główny Urząd Statystyczny, 2019, *Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2019 r.* https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/powierzchnia-i-ludnosc-w-przekroju-terytorialnym-w-2019-roku,7,16.html [dostęp: 21.04.2020 r.]

zmniejszył. Cechą wyróżniającą Gminę Marciszów w kontekście demograficznym jest posiadanie niemalże równowagi populacji pod względem płci.

Ludność Gminy (dane na dzień 31 XII każdego roku)								
	1995	**2000**	**2005**	**2010**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Ogółem	5 027	4 853	4 730	4 710	4 585	4 589	4 553	4 513
Mężczyźni	2 487	2 400	2 355	2 346	2 299	2 300	2 279	2 261
Kobiety	2 540	2 453	2 375	2 364	2 286	2 289	2 274	2 252

Tabela 2 Ludność Gminy w latach 1995-2018
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[2]

Dane dotyczące migracji na pobyt stały wskazują na stosunkowo niewielkie zjawisko migracji zagranicznych (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych) z ogólnym wskaźnikiem dla lat 2016-2018 minus jeden. W przypadku migracji krajowych wskaźnik ogólny jest zdecydowanie ujemny, a zjawisko migracji sukcesywnie wzrasta.

	Jednostka miary	2016	2017	2018
Migracje wewnętrzne na pobyt stały (napływ)	osoba	37	34	47
Migracje zagraniczne na pobyt stały (imigracja)	osoba	4	5	3
Migracje wewnętrzne na pobyt stały (odpływ)	osoba	31	58	65
Migracje zagraniczne na pobyt stały (emigracja)	osoba	3	8	2
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	6	-24	-18
Saldo migracji zagranicznych	osoba	1	-3	1

Tabela 3 Migracje na pobyt stały
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[3]

[2] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 21.04.2020 r.]
[3] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 21.04.2020 r.]

Jednym z najistotniejszych elementów związanych ze zmianami demograficznymi jest analiza stanu ludności według ekonomicznych grup wieku, a co za tym idzie – wskaźnika obciążenia demograficznego. W przypadku Gminy Marciszów ubytek liczby ludności w wieku produkcyjnym na przestrzeni lat 2005-2018 jest minimalny i stanowi zaledwie 0,5% populacji Gminy. Wyraźnie występuje już jednak proces starzenia się społeczności lokalnej: jeszcze w 2005 roku udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 21,1%, zaś ludności w wieku poprodukcyjnym 15,8%. Od 2015 roku stopniowo zmniejsza się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym do poziomu 17,4% i do końca obrazowanego danymi Głównego Urzędu Statystycznego okresu pozostaje niemal niezmienna (17% w 2018 r.). Natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrosła w analogicznym okresie do poziomu 20,3% ogółu populacji. Dane te zobrazowane zostały w sposób ilościowy w Tabeli nr 4 „Wskaźnik obciążenia demograficznego".

Grupa wieku	Jednostka miary	2005	2010	2015	2016	2017	2018
w wieku przedprodukcyjnym	%	21,1	19,7	17,4	17,4	17,2	17
w wieku produkcyjnym	%	63,2	64,9	64,4	63,6	63,1	62,7
w wieku poprodukcyjnym	%	15,8	15,4	18,2	19	19,7	20,3

Tabela 4 Stan ludności wg ekonomicznych grup wieku
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[4]

Grupa wieku	Jednostka miary	2005	2010	2015	2016	2017	2018
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	74,8	78,1	104,4	108,8	114,4	119,6
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	24,9	23,7	28,2	29,8	31,2	32,4
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	osoba	20,1	17,2	20,5	21,2	22,4	23

Tabela 5 Wskaźnik obciążenia demograficznego

[4] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 21.04.2020 r.]

Źródło: Główny Urząd Statystyczny[5]

Dla pełnego zobrazowania powagi sytuacji związanej ze stopniowym starzeniem się mieszkańców Gminy Marciszów warto zwrócić uwagę na fakt, iż liczba mieszkańców w wieku 0-14 lat u progu 2019 r. wynosiła łącznie 629 osób. Natomiast liczba osób w wieku poprzedzającym przejście na emeryturę (mężczyźni w wieku 55-64 i kobiety w wieku 55-59) wynosiła 524 osoby. Bez wątpienia zjawiska demograficzne i związane z nimi konsekwencje stanowić powinny jeden z głównych obszarów zainteresowania władz samorządowych w najbliższym czasie. Zjawisko starzenia się społeczeństwa związane jest nie tylko z zaspokajaniem specyficznych potrzeb rosnącej grupy seniorów (np. w wymiarze niezbędnych usług, bądź dostosowania infrastruktury publicznej), ale także z zasadniczym obciążeniem finansowym budżetu Gminy w postaci spadku dochodów (z tytułu podatków dochodowych od osób fizycznych związanych ze zmniejszającą się liczbą osób pracujących) przy jednoczesnym wzroście kosztów usług publicznych (np. utrzymania bazy szkolnej przy zmniejszającej się liczbie uczniów).

Wiek	Wymiar	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018
0-4	ogółem	323	285	218	236	188	194	191	196
0-4	mężczyźni	157	138	122	135	101	102	103	98
0-4	kobiety	166	147	96	101	87	92	88	98
5-9	ogółem	361	294	275	219	236	227	227	211
5-9	mężczyźni	182	144	139	116	136	133	129	125
5-9	kobiety	179	150	136	103	100	94	98	86
10-14	ogółem	475	378	289	284	222	228	217	222
10-14	mężczyźni	239	182	141	144	118	120	124	124
10-14	kobiety	236	196	148	140	104	108	93	98
15-19	ogółem	422	453	357	304	266	252	238	244
15-19	mężczyźni	212	239	175	151	136	130	117	131
15-19	kobiety	210	214	182	153	130	122	121	113
20-24	ogółem	342	366	440	363	302	314	306	283
20-24	mężczyźni	188	202	228	168	158	162	156	143
20-24	kobiety	154	164	212	195	144	152	150	140
25-29	ogółem	324	322	346	399	357	325	324	304
25-29	mężczyźni	175	173	196	217	168	156	151	141
25-29	kobiety	149	149	150	182	189	169	173	163
30-34	ogółem	371	278	302	365	374	385	357	342
30-34	mężczyźni	197	143	165	189	209	207	186	165
30-34	kobiety	174	135	137	176	165	178	171	177

[5] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 21.04.2020 r.]

Wiek	Wymiar	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018
35-39	ogółem	434	341	265	309	362	362	378	382
35-39	mężczyźni	225	183	134	175	186	197	209	217
35-39	kobiety	209	158	131	134	176	165	169	165
40-44	ogółem	430	423	337	271	301	325	336	357
40-44	mężczyźni	249	219	183	143	169	175	180	183
40-44	kobiety	181	204	154	128	132	150	156	174
45-49	ogółem	306	405	405	328	256	256	249	252
45-49	mężczyźni	158	227	207	177	135	134	133	140
45-49	kobiety	148	178	198	151	121	122	116	112
50-54	ogółem	159	307	391	396	323	292	289	280
50-54	mężczyźni	72	149	217	201	173	154	151	152
50-54	kobiety	87	158	174	195	150	138	138	128
55-59	ogółem	217	154	305	382	381	374	360	338
55-59	mężczyźni	95	66	146	207	191	196	189	174
55-59	kobiety	122	88	159	175	190	178	171	164
60-64	ogółem	207	194	138	272	348	367	363	375
60-64	mężczyźni	91	82	55	129	184	185	185	186
60-64	kobiety	116	112	83	143	164	182	178	189
65-69	ogółem	229	178	176	128	254	267	297	291
65-69	mężczyźni	80	74	72	51	115	123	144	149
65-69	kobiety	149	104	104	77	139	144	153	142
70 i więcej	ogółem	427	475	486	454	415	421	421	436
70 i więcej	mężczyźni	167	179	175	143	120	126	122	133
70 i więcej	kobiety	260	296	311	311	295	295	299	303
70-74	ogółem	-	-	140	147	108	113	124	151
70-74	mężczyźni	-	-	53	53	35	40	41	54
70-74	kobiety	-	-	87	94	73	73	83	97
75-79	ogółem	-	-	163	113	129	125	125	119
75-79	mężczyźni	-	-	57	42	43	39	39	37
75-79	kobiety	-	-	106	71	86	86	86	82
80-84	ogółem	-	-	135	107	73	83	75	78
80-84	mężczyźni	-	-	50	26	22	28	24	28
80-84	kobiety	-	-	85	81	51	55	51	50
85 i więcej	ogółem	-	-	48	87	105	100	97	88
85 i więcej	mężczyźni	-	-	15	22	20	19	18	14
85 i więcej	kobiety	-	-	33	65	85	81	79	74

Tabela 6 Stan liczby ludności wg grup wiekowych i płci

Źródło: Główny Urząd Statystyczny[6]

[6] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 21.04.2020 r.]

Rynek pracy

Na przestrzeni ostatnich lat doszło do wyraźnego spadku stopy bezrobocia rejestrowanego na terenie całego powiatu kamiennogórskiego. Dane rejestrowe Powiatowego Urzędu Pracy wskazują, iż pomiędzy 2015, a 2019 rokiem spadek liczby bezrobotnych na obszarze działalności Urzędu był nawet trzykrotny – w zależności od miesiąca. Główny okres zmian przypada na lata 2015-2018. Różnice w liczbie osób bezrobotnych pomiędzy rokiem 2018, a 2019 są nieznaczne, a dane za cały analizowany okres wskazują na częściową sezonowość zatrudnienia w miesiącach wiosennych i letnich, co ma oczywisty związek z sezonowością zatrudnienia w branżach rolniczych, spożywczych, a także – częściowo – budowlanej.

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
2019	919	957	940	906	811	750	755	761	751	765	744	776
2018	1097	1108	1033	953	742	719	703	723	713	719	770	825
2017	1598	1529	1521	1382	1231	1084	1112	1099	1045	972	984	1016
2016	1810	1818	1835	1684	1560	1436	1381	1397	1394	1385	1386	1447
2015	2375	2423	2436	2315	2050	1764	1569	1531	1561	1555	1585	1619

Tabela 7 Bezrobotni zarejestrowani w PUP w Kamiennej Górze
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kamiennej Górze[7]

[7] Portal Powiatowego Urzędu Pracy w Kamiennej Górze, https://kamiennagora.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/ [dostęp: 23.04.2020 r.]

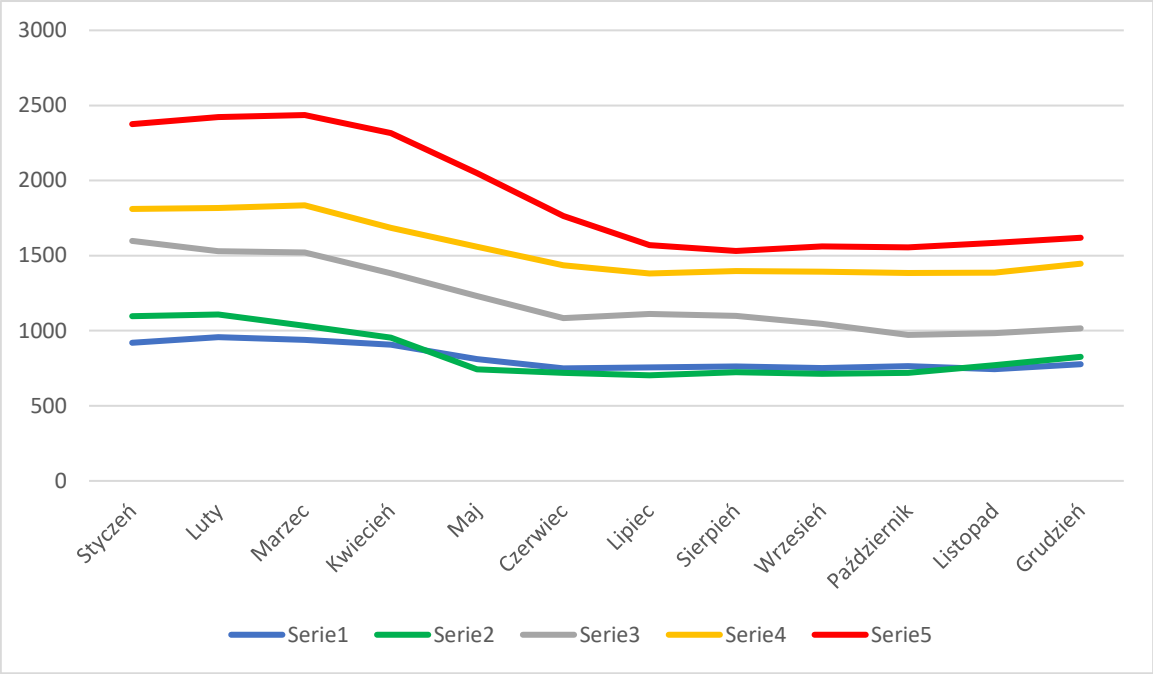

Wykres 1 Trendy bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kamiennej Górze
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kamiennej Górze[8]

W przypadku liczby osób bezrobotnych zamieszkałych w Gminie Marciszów, w analogicznym okresie, tj. w latach 2015-2019 mamy do czynienia z podobnym zjawiskiem zasadniczego spadku liczby osób bezrobotnych. Wśród nich utrzymuje się nieznaczna przewaga mężczyzn nad kobietami. Niewielki udział w liczbie osób bezrobotnych mają osoby młode, do 25 roku życia, co niekoniecznie oznacza, iż lokalny rynek pracy jest wystarczająco chłonny, by osoby te znajdowały zatrudnienie. Wiąże się to raczej z ogólnym spadkiem liczby osób młodych w Gminie (o czym informuje część Raportu poświęcona demografii), a także ma związek z ujemnym saldem migracji. Warto bowiem zwrócić uwagę, iż ta grupa wiekowa w części kontynuuje edukację w uczelniach wyższych, co w naturalny sposób wiąże się z wyjazdem z obszaru Gminy Marciszów.

Wśród liczby osób bezrobotnych w Gminie stale wysoki odsetek stanowią osoby długotrwale bezrobotne i powyżej 50 roku życia. Stałe zmniejszanie się obu tych wartości wynika zarówno z zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy, jak i ze względów demograficznych i stopniowym przechodzeniu tych osób na inne świadczenia społeczne, w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.

[8] Portal Powiatowego Urzędu Pracy w Kamiennej Górze, https://kamiennagora.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/ [dostęp: 23.04.2020 r.]

	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	203	168	112	106	99
kobiety	81	83	54	49	46
mężczyźni	122	85	58	57	53
do 25 roku życia	21	24	15	16	14
do 30 roku życia	35	37	27	28	26
powyżej 50 roku życia	79	55	47	39	38
długotrwale bezrobotni	113	85	69	45	37

Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie na dzień 31 XII
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[9]

W obszarze podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w Gminie figurujących w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej zaobserwować możemy dwie zmienne – sukcesywny wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 12% w roku 2019 w stosunku do roku 2017), jak też spadek liczby spółek, w tym z udziałem kapitału zagranicznego.

	2015	2016	2017	2018	2019
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	357	355	353	366	379
Sektor publiczny - ogółem	22	22	21	21	21
Sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	6	6	5	6	6
Sektor publiczny - spółki handlowe	1	1	1	0	0
Sektor prywatny - ogółem	335	333	332	343	356
Sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	251	246	246	263	276
Sektor prywatny - spółki handlowe	19	21	21	17	14
Sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	7	7	6	6	3
Sektor prywatny - spółdzielnie	1	1	1	0	0
Sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	9	10	10	10	12

Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w latach 2015-2019
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[10]

[9] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 23.04.2020 r.]
[10] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 23.04.2020 r.]

Odzwierciedleniem zjawiska zmniejszenia się liczby podmiotów posiadających osobowość prawną jest wyraźny spadek ich łącznej kwoty przychodów. Z uwagi na fakt, iż opracowywanie niniejszego Raportu przypada na okres, w którym Urząd Skarbowy w Kamiennej Górze nie otrzymał jeszcze pełnych zeznań podatkowych za 2019 rok możliwe jest jedynie pokazanie zmiennych dla lat 2017-2018.

	2017	2018
Łączna kwota przychodów (niezależnie od tytułu) od osób prawnych	28.579.373	23.160.428
Łączna kwota dochodów osób prawnych	1.281.745	769.856
Łączna kwota podatku należnego od osób prawnych	124.722	61.517

Tabela 10 Przychody i dochody osób prawnych w Gminie Marciszów
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kamiennej Górze[11]

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, zarejestrowanych na terenie Gminy Marciszów, dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników. Od 2017 roku nie uległa zmianie liczba przedsiębiorstw małych (10) i średnich (1). W analogicznym okresie zmieniła się nieznacznie struktura przedsiębiorstw w obszarze rodzaju prowadzonej działalności – firmy reprezentujące sektor rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa pozostają na niemal niezmiennym poziomie. O 7% wzrosła liczba przedsiębiorstw działających w sektorze przemysłu i budownictwa, natomiast o 8% zwiększyła się liczba firm prowadzących pozostałą działalność gospodarczą.

Wielkość zatrudnienia	2015	2016	2017	2018	2019
0 - 9	347	345	342	355	368
10 - 49	9	9	10	10	10
50 - 249	1	1	1	1	1

Tabela 11 Podmioty gospodarcze wg klas wielkości
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[12]

[11] Informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kamiennej Górze z dn. 3 kwietnia 2020r. nr 0208-SWW.0150.1.2020
[12] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 23.04.2020 r.]

Rodzaje działalności	2015	2016	2017	2018	2019
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	13	12	12	11
Przemysł i budownictwo	117	112	112	118	120
Pozostała działalność	226	230	229	236	248

Tabela 12 Podmioty gospodarcze wg rodzajów działalności
Źródło: Główny Urząd Statystyczny[13]

Polityka rozwoju Gminy

Podstawowym dokumentem stanowiącym o kierunkach rozwoju Gminy jest Strategia Rozwoju Gminy Marciszów na lata 2011-2020 przyjęta uchwałą nr LVII/295/10 Rady Gminy Marciszów z dn. 3 sierpnia 2010 roku. Strategia określiła trzy cele strategiczne oraz powiązane z nimi cele operacyjne:

1. Dynamizujemy gospodarkę!
   1) Rozwój przedsiębiorczości.
   2) Rozwój rynku pracy.
   3) Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych.
   4) Rozwój infrastruktury technicznej.
2. Przede wszystkim mieszkańcy!
   1) Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych.
   2) Rozwój systemów opieki i edukacji.
   3) Rozwój systemu pomocy społecznej.
   4) Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego.
   5) Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej.
   6) Rozwój systemu opieki zdrowotnej.
   7) Rozwój systemu kultury.
   8) Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej.
3. Środowisko głównym bogactwem!
   1) Rozwój systemów ochrony środowiska.
   2) Rozwój systemów gospodarki odpadami.
   3) Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego.
   4) Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku.

Znacząca część projektów rozwojowych i infrastrukturalnych zawartych w Strategii została przez samorząd Marciszowa realizowana na przestrzeni lat obowiązywania

[13] Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych; https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start [dostęp: 23.04.2020 r.]

tego dokumentu, w szczególności w zakresie budowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, a także rozwoju i poprawy jakości świadczonych usług publicznych.

Realizacja uchwał Rady Gminy

W 2019 roku Rada Gminy Marciszów podjęła 67 uchwał podczas dziesięciu sesji. Uchwały podejmowane były w większości z inicjatywy Wójta, ale także z inicjatywy radnych Rady Gminy (Uchwała nr VII/40/19 Rady Gminy Marciszów z dnia 26.04.2019 r. w sprawie apelu do Prezesa Rady Ministrów, Uchwała Rady Gminy Marciszów nr VIII/46/19 z dnia 31.05.2019 r. w sprawie apelu do Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego), a także na wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Zakres oraz stan realizacji uchwał podjętych w 2019 roku zawiera poniższa tabela. Większość uchwał została zrealizowana w raportowanym okresie, pojedyncze uchwały są realizowane na bieżąco z uwagi na ich charakter. Niezrealizowane uchwały to te, które zmieniane były mocą kolejnych aktów prawa lokalnego.

Uchwała	Zakres	Stan realizacji
Sesja Nr IV z dnia 31 stycznia 2019 r.		
IV/16/19 31.01.2019 r.	zatwierdzenie ramowego planu pracy Rady Gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Plan pracy zrealizowano zgodnie z przyjęta uchwałą. Podjęcie uchwały miało na celu usprawnienie pracy Rady Gminy oraz realizację zadań i zamierzeń przez nią przyjętych zgodnie z ustalonym harmonogramem.	
IV/17/19 31.01.2019 r.	zatwierdzenie ramowego planu pracy Komisji Skarg Wniosków i Petycji na rok 2019	**zrealizowana**
	Plan pracy zrealizowano zgodnie z przyjęta uchwałą. Podjęcie uchwały miało na celu usprawnienie pracy Rady Gminy oraz realizację zadań i zamierzeń przez nią przyjętych zgodnie z ustalonym harmonogramem.	
IV/18/19 31.01.2019 r.	zatwierdzenie ramowego planu pracy Komisji Rewizyjnej na rok 2019	**zrealizowana**
	Plan pracy zrealizowano zgodnie z przyjęta uchwałą. Podjęcie uchwały miało na celu usprawnienie pracy Rady Gminy oraz realizację zadań i zamierzeń przez nią przyjętych zgodnie z ustalonym harmonogramem.	
IV/19/19 31.01.2019 r.	zatwierdzenie planów pracy Stałych Komisji Rady Gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Plan pracy zrealizowano zgodnie z przyjęta uchwałą. Podjęcie uchwały miało na celu usprawnienie pracy Rady Gminy oraz realizację zadań i zamierzeń przez nią przyjętych zgodnie z ustalonym harmonogramem.	
IV/20/19 31.01.2019 r.	zwrot wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia	**zrealizowana**

	rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem rządowym przyjętym Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	
	Odstąpiono od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego przy spełnieniu określonych warunków. W 2019 r. z dożywiania korzystały uprawnione dzieci w stołówce szkolnej przy Szkole Podstawowej w Marciszowie. Posiłek w formie obiadu świadczony był w szkołach w Kamiennej Górze i Bolkowie.	
IV/21/19 31.01.2019 r.	podwyższenie kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłku pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem rządowym przyjętym Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023"	**zrealizowana**
	Podwyższono kryterium dochodowe do 150% dla celów przyznawania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin.	
IV/22/19 31.01.2019 r.	zatwierdzenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Na podstawie zapisów programów oraz planu finansowego realizowane są zadania ustawowe powierzone gminom w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.	
Sesja Nr V z dnia 22 lutego 2019 r.		
V/23/19 22.02.2019 r.	uchwalenie statutu sołectw	**zrealizowana**
	Uchwała umożliwiła dostosowanie przepisów dotychczasowej uchwały do zmian wynikających z ustawy o samorządzie gminnym. Umożliwi właściwe przeprowadzenie wyborów sołtysów i rad sołeckich.	
V/24/19 22.02.2019 r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
V/25/19 22.02.2019 r.	wprowadzenie zmiany do Uchwały Nr III/10/18 Rady Gminy Marciszów z dnia 27 grudnia 2018 roku	**zrealizowana**
	Uwzględniono zmiany przedsięwzięć wieloletnich w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników.	
V/26/19 22.02.2019 r.	udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Kamiennogórskiemu na realizację zadania pn.: „Zakup specjalistycznej przyczepki do przewozu Quada z napędem 4x4 dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze	**zrealizowana**

	Przekazano dotację Powiatowi Kamiennogórskiemu w wysokości 3 400,00 zł na realizację zadania „Zakup specjalistycznej przyczepki do przewozu quada z napędem 4x4 dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze".	
V/27/19 22.02.2019 r.	inkaso podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz wyznaczenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	**niezrealizowana**
	Uchwała uchylona przez Radę Gminy Uchwałą nr VI/32/19 z dnia 29 marca 2019 r.	
Sesja Nr VI z dnia 29 marca 2019 r.		
VI/28/19 29.03.2019 r.	wyrażenie zgody na nabycie przez Gminę Marciszów prawa własności nieruchomości gruntowej zabudowanej położonej w Sędzisławiu, /446/5/	**w trakcie realizacji**
	Trwa postępowanie komunalizacyjne prowadzone przez Wojewodę Dolnośląskiego wszczęte na wniosek z dnia 19.07.2019 r.	
VI/29/19 29.03.2019 r.	przyjęcie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności na terenie Gminy Marciszów w 2019 roku"	**zrealizowana**
	Zawarto umowę na wyłapywanie/odławianie bezdomnych zwierząt oraz na zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom. W 2019 roku na terenie Gminy Marciszów nie odnotowano przypadków bezdomności zwierząt.	
VI/30/19 29.03.2019 r.	wyrażenie opinii w przedmiocie zmiany granic Gminy Marciszów oraz wystąpienia z wnioskiem w sprawie zmiany granic	**w trakcie realizacji**
	Realizacja na etapie raportu sporządzonego z przeprowadzonych dnia 08.10.2019 r. konsultacji społecznych	
VI/31/19 29.03.2019 r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
VI/32/19 29.03.2019 r.	inkaso podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz wyznaczenie inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	**zrealizowana**
	Uchwalone stawki stanowiły podstawę do naliczenia podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego w 2019 roku. Wyznaczono inkasentów na terenie Gminy Marciszów oraz ustalono wysokość wynagrodzenia za inkaso.	
VI/33/19 29.03.2019 r.	przystąpienie Gminy Marciszów do projektu konkursowego oraz wyrażenia zgody na zawarcie partnerstwa na rzecz realizacji projektu konkursowego „MODERNIZACJA SYSTEMÓW GRZECZWYCH SZANSĄ NA CZYSTE POWIETRZE" realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej 3: Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 3.3. „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym", Poddziałanie 3.3.1 OSI „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – konkurs horyzontalny OSI"	**zrealizowana**

	W dniu 28 marca 2019 roku w Gminie Legnickie Pole , Gmina Marciszów podpisała Porozumienie o współpracy partnerskiej przy realizacji projektu pod nazwą „Modernizacja systemów grzewczych szansą na czyste powietrze„. W projekcie bierze udział 7 gmin, gminą wiodącą jest gmina Legnickie Pole.	
Sesja Nr VII z dnia 26 kwietnia 2019 r.		
VII/34/19 26.04.2019r.	udzielenie dotacji Sudeckiemu Przedsiębiorstwu Robót Drogowych Sp. z o.o. w Jeleniej Górze na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków	**zrealizowana**
	W ramach podjętej uchwały udzielono dotacje na dofinansowanie robót budowlanych w wys. 15 000,00 zł dla obiektu wpisanego do rejestru zabytków dla zadania pn. „Konserwacja malowideł na ścianach i w glifach okiennych, o łącznej powierzchni 41,67 m^2 w sali nr VI na I piętrze Pałacu w Ciechanowicach" wpisanym do rejestru zabytków decyzją nr B/2211 z dnia 31.05.2012 r.	
VII/35/19 26.04.2019.	przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Marciszów na lata 2019-2021	**zrealizowana**
	Opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Marciszów na lata 2019-2021. W 2019 roku nie skierowano żadnego dziecka do placówki opiekuńczej.	
VII/36/19 26.04.2019r.	sprzedaż nieruchomości: 95/15, 95/16, 95/17, 95/18 Wieściszowice	**niezrealizowana**
	Zorganizowano dwa ustne nieograniczone przetargi: 16.10.2019 r. i 18.12.2019 r. – zakończone wynikiem negatywnym.	
VII/37/19 26.04.2019r.	wydzierżawienia nieruchomości	**zrealizowana**
	Zawarto umowę dzierżawy dnia 01.10.2019 r.	
VII/38/19 26.04.2019r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
VII/39/19 26.04.2019r.	rozpatrzenie skargi na bezczynność Wójta Gminy Marciszów	**zrealizowana**
	Uznano za bezzasadną skargę złożoną na bezczynność Wójta Gminy Marciszów. Przewodniczący Rady Gminy Marciszów zawiadomił stronę skarżącą o sposobie załatwienia skargi.	
VII/40/19 26.04.2019r.	apel do Prezesa Rady Ministrów	**zrealizowana**
	Przewodniczący Rady Gminy Marciszów wystąpił do Prezesa Rady Ministrów o jak najszybsze podjęcie działań finalizujących i satysfakcjonujących środowisko nauczycielskie.	
Sesja Nr VIII z dnia 31 maja 2019 r.		
VIII/41/19 31.05.2019 r.	udzielenie Wójtowi Gminy Marciszów wotum zaufania za rok 2018	**zrealizowana**
	Udzielono Wójtowi Gminy Marciszów wotum zaufania za 2018 rok.	
VIII/42/19 31.05.2019 r.	zatwierdzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Marciszów za 2018 rok	**zrealizowana**
	Dokonano zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok 2018.	

VIII/43/19 31.05.2019 r.	udzielenie Wójtowi Gminy Marciszów absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok	**zrealizowana**
	Wójt otrzymał od Rady Gminy Marciszów absolutorium za 2018 rok.	
VIII/44/19 31.05.2019 r.	ustalenie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia	**niezrealizowana**
	Uchwała uchylona przez Radę Gminy Uchwałą nr IX/52/19 z dnia 28 czerwca 2019 r.	
VIII/45/19 31.05.2019 r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
VIII/46/19 31.05.2019 r.	apel do Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego	**zrealizowana**
	Przewodniczący Rady Gminy Marciszów wystąpił z apelem do Zarządu Powiatu Kamiennogórskiego o jak najszybsze podjęcie skutecznych działań zmierzających do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania szpitala.	
Sesja Nr IX z dnia 28 czerwca 2019 r.		
IX/47/19 28.06.2019r.	powołanie doraźnej Komisji Statutowej oraz trybu opracowania nowego statutu Gminy Marciszów	**zrealizowana**
	Powołano doraźną Komisję Statutową oraz określono tryb opracowania nowego Statutu Gminy Marciszów w celu kompleksowej analizy tekstu oraz dostosowania jego zapisów do aktualnych uwarunkowań działalności samorządu Gminy Marciszów.	
IX/48/19 28.06.2019r.	powołanie Zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników sądowych	**zrealizowana**
	Powołany zespół na posiedzeniu w dniu 21.10.2019 r. przygotował opinię o zgłoszonych kandydatach na ławników oraz przedstawił ją Radzie Gminy Marciszów przed przystąpieniem do wyboru ławników na kadencję 2020-2023.	
IX/49/19 28.06.2019r.	uchwalenie Regulaminu Cmentarzy Komunalnych oraz Regulaminu Korzystania z Kaplicy Cmentarnej w Gminie Marciszów	**zrealizowana**
	W regulaminie ujęto zasady korzystania z cmentarzy komunalnych na terenie Gminy Marciszów. Nadzór nad ich przestrzeganiem powierzono administratorowi wyłonionemu w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.	
IX/50/19 28.06.2019r.	wysokość opłat za usługi cmentarne i pogrzebowe wykonywane na terenie cmentarzy komunalnych w Gminie Marciszów	**zrealizowana**
	Ustalono wysokości opłat za usługi cmentarne i pogrzebowe wykonywane na terenie cmentarzy komunalnych w Gminie Marciszów.	
IX/51/19 28.06.2019r.	określenie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych stanowiących własność Gminy Marciszów	**w trakcie realizacji**
	Uchwała realizowana jest na bieżąco, po złożeniu wniosków o sprzedaż przez najemców lokali.	
IX/52/19 28.06.2019r.	ustalenie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia	**zrealizowana**
	Określono zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, które udzielają schronienia osobom bezdomnym. Wysokość opłat ustalono w zależności od dochodów. W 2019 r. nie umieszczono w Domu dla Bezdomnych żadnej osoby.	

IX/53/19 28.06.2019r.	określenie wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego	**zrealizowana**
	Określono wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego. W 2019 r. przyznano dodatek dla 38 rodzin.	
IX/54/19 28.06.2019r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
Sesja Nr X z dnia 20 września 2019 r.		
X/55/19 20.09.2019r.	Zmiana uchwały Rady Gminy Marciszów nr IX/50/19 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie wysokości opłat za usługi cmentarne i pogrzebowe wykonywane na terenie cmentarzy komunalnych w Gminie Marciszów,	**zrealizowana**
	Dokonano zmian załącznika nr 1 do uchwały zgodnie z uwagami Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.	
X/56/19 20.09.2019r.	Sprzedaż nieruchomości /370/13 Ciechanowice, 177/6 Sędzisław/	**zrealizowana**
	Ciechanowice 370/13 – wykonano wycenę nieruchomości; Sędzisław 177/6 – 22.10.2019 r. przeznaczono nieruchomość do sprzedaży.	
X/57/19 20.09.2019r.	Ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Marciszów,	**zrealizowana**
	Ustalono wysokość wynagrodzenia Wójta Gminy Marciszów.	
X/58/19 20.09.2019r.	Zmiana uchwały Nr VII/37/19 Rady Gminy Marciszów z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie wydzierżawienia nieruchomości,	**zrealizowana**
	Zawarto umowę dzierżawy dnia 01.10.2019 r.	
X/59/19 20.09.2019r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
Sesja Nr XI z dnia 25 października 2019 r.		
XI/60/19 25.10.2019 r.	Ustalenie sposobu obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, która w części stanowi nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz określenia stawki opłaty podwyższonej	**niezrealizowana**
	Uchwała uchylona przez Radę Gminy Uchwałą nr XII/71/19 z dnia 29 listopada 2019 r.	
XI/61/19 25.10.2019 r.	ustalenie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku	**niezrealizowana**
	Uchwała zmieniona Uchwałą Nr XII/70/19 Rady Gminy Marciszów z dnia 29.11.2019 r.	
XI/62/19 25.10.2019 r.	wybór metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty oraz określenia stawki opłaty podwyższonej	**niezrealizowana**
	Uchwała zmieniona Uchwałą Nr XII/71/19 Rady Gminy Marciszów z dnia 29.11.2019 r.	
XI/63/19 25.10.2019 r.	ustalenie wysokości opłat podatku od nieruchomości	**zrealizowana**
	Ustalono wysokość opłat podatku od nieruchomości.	

XI/64/19 25.10.2019 r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
XI/65/19 25.10.2019 r.	wybór ławnika do Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze na kadencję 2020 – 2023	**zrealizowana**
	Wybrano ławnika do Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze.	
Sesja Nr XII z dnia 29 listopada 2019 r.		
XII/66/19 29.11.2019 r.	przekazanie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Marciszów do organu regulacyjnego	**zrealizowana**
	Opracowany przez Zakład Gospodarki Komunalnej „Wodociągi Marciszowskie" w Marciszowie projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązujący na terenie Gminy Marciszów przekazany został do organu regulacyjnego. W trakcie dostosowywania Regulaminu do uwag organu opiniującego.	
XII/67/19 29.11.2019 r.	rozpatrzenie petycji złożonej przez mieszkańców miejscowości Pastewnik	**zrealizowana**
	Petycję uznano za zasadną. Przewodniczący Rady poinformował składających petycję o sposobie jej załatwienia.	
XII/68/19 29.11.2019 r.	rozpatrzenie petycji złożonej przez mieszkańców ulicy Pogodnej w Marciszowie	**zrealizowana**
	Petycję uznano za niemożliwą do realizacji w 2019 roku. Przewodniczący Rady poinformował składających petycję o sposobie jej załatwienia.	
XII/69/19 29.11.2019 r.	pozostawienie bez rozpatrzenia petycji złożonej przez mieszkańców Gminy Marciszów	**zrealizowana**
	Petycję pozostawiono bez rozpatrzenia.	
XII/70/19 29.11.2019 r.	zmiana uchwały w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku	**zrealizowana**
	W dniu 19 lipca 2019 roku Sejm Rzeczpospolitej uchwalił nowelizację ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz.2010, z późn.zm.). W związku z zaistniałymi zmianami niezbędne było dostosowanie uchwały. tj. określenie nowych stawek za odpady i poinformowanie mieszkańców o ich wysokości.	
XII/71/19 29.11.2019 r.	zmiana uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty oraz określenia stawki opłaty podwyższonej	**zrealizowana**
	W dniu 19 lipca 2019 roku Sejm Rzeczpospolitej uchwalił nowelizację ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz.2010, z późn.zm.). W związku z zaistniałymi zmianami niezbędne było dostosowanie uchwały tj. określenie nowych stawek za odpady i poinformowanie mieszkańców o ich wysokości.	
XII/72/19 29.11.2019 r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**

	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
XII/73/19 29.11.2019 r.	uchwalenie programu współpracy Gminy Marciszów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz.450) na rok 2020	**zrealizowana**
	Przyjęto program współpracy Gminy Marciszów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	
Sesja Nr XIII z dnia 30 grudnia 2019 r.		
XII/74/19 30.12.2019 r.	przyjęcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Marciszów	**zrealizowana**
	Uwzględniono możliwości zaciągania zobowiązań na realizację przedsięwzięć wieloletnich oraz dokonano prognozy parametrów budżetu na lata 2020 – 2028.	
XII/75/19 30.12.2019 r.	zmiana uchwały budżetowej gminy Marciszów na rok 2019	**zrealizowana**
	Wprowadzono aktualizację planów finansowych.	
XII/76/19 30.12.2019 r.	ustalenie wynagrodzenia Wójta Gminy Marciszów	**zrealizowana**
	Ustalono wysokość wynagrodzenia Wójta Gminy Marciszów.	
XII/77/19 30.12.2019 r.	ustalenie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Marciszowie na rok 2020	**zrealizowana**
	Ustalono przedmioty plan dofinansowania.	
XII/78/19 30.12.2019 r.	rozpatrzenie petycji złożonej przez mieszkańców Gminy Marciszów	**zrealizowana**
	Rada Gminy przychyliła się do prośby mieszkańców Gminy Marciszów oraz zaapelowała do Wójta Gminy Marciszów o rozważenie możliwości podjęcia działań w kierunku nabycia, zagospodarowania i reaktywacji terenu działki nr 482/2 w Marciszowie. Przewodniczący Rady poinformował składających petycję o sposobie jej załatwienia.	
XII/79/19 30.12.2019 r.	określenie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	**zrealizowana**
	Określono wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	
XII/80/19 30.12.2019 r.	ustalenie wysokości diet radnych Rady Gminy Marciszów oraz zwrot kosztów podróży służbowych	**zrealizowana**
	Ustalono nowe stawki diet dla radnych, zróżnicowane w zależności od pełnionej funkcji w Radzie oraz zasady ich wypłaty. Diety w uchwalonej wysokości wypłacane są nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca. Przyjęto również zasady zwrotu kosztów podróży Radnym.	
XII/81/19 30.12.2019 r.	ustalenie wysokości diet dla sołtysów oraz zasad ich wypłacania	**zrealizowana**
	Ustalono nowe wysokości diet dla sołtysów.	
XII/82/19 30.12.2019 r.	uchwała budżetowa gminy Marciszów na rok 2020	**zrealizowana**
	Zatwierdzono plan finansowy Urzędu Gminy oraz stwierdzono zgodność i przyjęto plany finansowe pozostałych jednostek organizacyjnych Gminy Marciszów.	

Tabela 13 Realizacja uchwał Rady Gminy

Budżet Gminy

Podstawą gospodarki finansowej Gminy jest budżet, będący rocznym planem dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów. Budżet Gminy Marciszów na rok 2019 został uchwalony 27 grudnia 2018 r. uchwałą Rady Gminy nr III/15/18. W trakcie roku budżetowego Rada Gminy dziewięciokrotnie dokonywała zmian w budżecie (uchwały Rady Gminy numer: V/24/19 z dn. 22 lutego 2019 r., VI/31/19 z dn. 29 marca 2019 r., VII/38/19 z dn. 26 kwietnia 2019r., VIII/45/19 z dn. 31 maja 2019 r., IX/54/19 z dn. 28 czerwca 2019 r., X/59/19 z dn. 20 września 2019r., XI/64/19 z dn. 25 października 2019r., XII/72/19 z dn. 29 listopada 2019 r., i XIII/75/19 z dn. 30 grudnia 2019r.). Odpowiednich – w stosunku do uchwał Rady – zmian i przesunięć w budżecie dokonywał w ciągu roku także Wójt, w ramach wydawanych zarządzeń (łącznie 25 zarządzeń pomiędzy styczniem, a grudniem 2019 r.). Pełen wykaz aktów nowelizujących budżet znajduje się w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Marciszów za 2019 rok[14].

Dochody budżetu Gminy w 2019 roku zostały wykonane w wysokości **21.904.343,49 złotych**, natomiast **wydatki** na poziomie **18.750.898,56 zł**. W stosunku do poprzedniego roku nastąpił spadek dochodów w wysokości 1% budżetu, natomiast **wydatki spadły aż o 30%**. Jest to wynikiem zakończenia w 2018 roku realizacji zadania „Budowy III etapu kanalizacji sanitarnej wraz z zastosowaniem OZE w oczyszczalni ścieków w Gminie Marciszów", co wiązało się ze znaczącymi wydatkami inwestycyjnymi w latach 2017-2018 – finansowanymi w znacznym stopniu środkami zewnętrznymi.

Istotnym jest fakt, iż o ile zmiana wydatków bieżących w roku 2019 w stosunku do roku poprzedniego wyniosła 11%, to była ona niższa od wzrostu poziomu dochodów bieżących, który wyniósł 17%.

Niebagatelnym czynnikiem jest **wzrost dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych** – w roku 2019 wyniósł on 34% w stosunku do roku 2018. O 7% wzrosła także kwota dochodów Gminy z tytułu udziału w podatkach centralnych, co świadczy **o stopniowym wzroście dochodów mieszkańców Gminy**. Ma to szczególne znaczenie dla budowania samodzielności finansowej wspólnoty samorządowej. Zwłaszcza, kiedy subwencje oraz dotacje celowe oraz na zadania

[14] Zarządzenie nr 24/2020 Wójta Gminy Marciszów z dn. 27 marca 2020 r. w sprawie: opracowania rocznego zbiorczego sprawozdania z wykonania budżetu gminy Marciszów za 2019 rok.

bieżące dominują w strukturze dochodów bieżących (59% w roku 2019, 62,65% w roku 2018).

	2016	2017	2018	2019
Dochody ogółem	**17.556.377,20**	**21.330.120,70**	**22.229.035,05**	**21.904.343,49**
Dochody bieżące	**16.554.207,14**	**17.565.346,45**	**18.700.002,41**	**21.834.993,15**
Podatki i opłaty lokalne	2.668.652,20	2.583.572,05	2.015.214,06	2.691.648,53
Udział w podatkach centralnych	1.967.887,50	2.180.230,23	2.611.675,37	2.794.083,00
Subwencje	5.961.143,00	6.176.693,00	6.303.473,00	6.845.326,00
Dotacje z budżetu państwa i JST	5.019.169,49	5.627.098,82	5.412.129,51	6.038.525,42
Pozostałe	937.354,95	997.752,35	2.357.510,47	3.451.902,01
Dochody majątkowe	**1.002.170,06**	**3.764.774,25**	**3.529.032,64**	**69.350,34**
Dochody ze sprzedaży i przekształcenia majątku	171.475,85	762.837,17	328.672,83	35.361,46
Dotacje na inwestycje	830.694,85	3.001.937,08	3.182.924,08	33.988,88

Tabela 14 Wykonanie dochodów budżetowych Gminy Marciszów 2016-2019
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu.

Do głównych kierunków wydatkowania środków budżetowych w Gminie Marciszów w roku 2019 należy zaliczyć oświatę i wychowanie (ok. 5,5 mln), realizację i obsługę programu rządowego „Rodzina 500+" (3,1 mln), realizację zadań administracyjnych (3 mln), szeroko pojętą gospodarkę komunalną i utrzymanie infrastruktury (ponad 2,5 mln), obsługę świadczeń rodzinnych i systemu wsparcia rodziny (blisko 2 mln) oraz pomoc społeczną (1,2 mln).

	2016	2017	2018	2019
Wydatki ogółem	**17.030.303,15**	**21.962.113,39**	**26.722.744,83**	**18.750.898,56**
Wydatki bieżące	**14.865.921,11**	**16.022.412,77**	**16.460.103,29**	**18.313.983,78**
Wynagrodzenia i pochodne	6.068.147,24	6.439.622,59	7.312.993,80	7.817.106,43
Pozostałe bieżące	8.701.767,35	9.493.739,53	9.076.229,50	10.286.640,69
Obsługa długu	96.006,52	89.050,65	70.879,99	210.236,66
Wydatki majątkowe	**2.164.382,04**	**5.939.700,62**	**10.262.641,54**	**436.914,78**

Tabela 15 Wykonanie wydatków budżetowych Gminy Marciszów w latach 2016-2019
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu

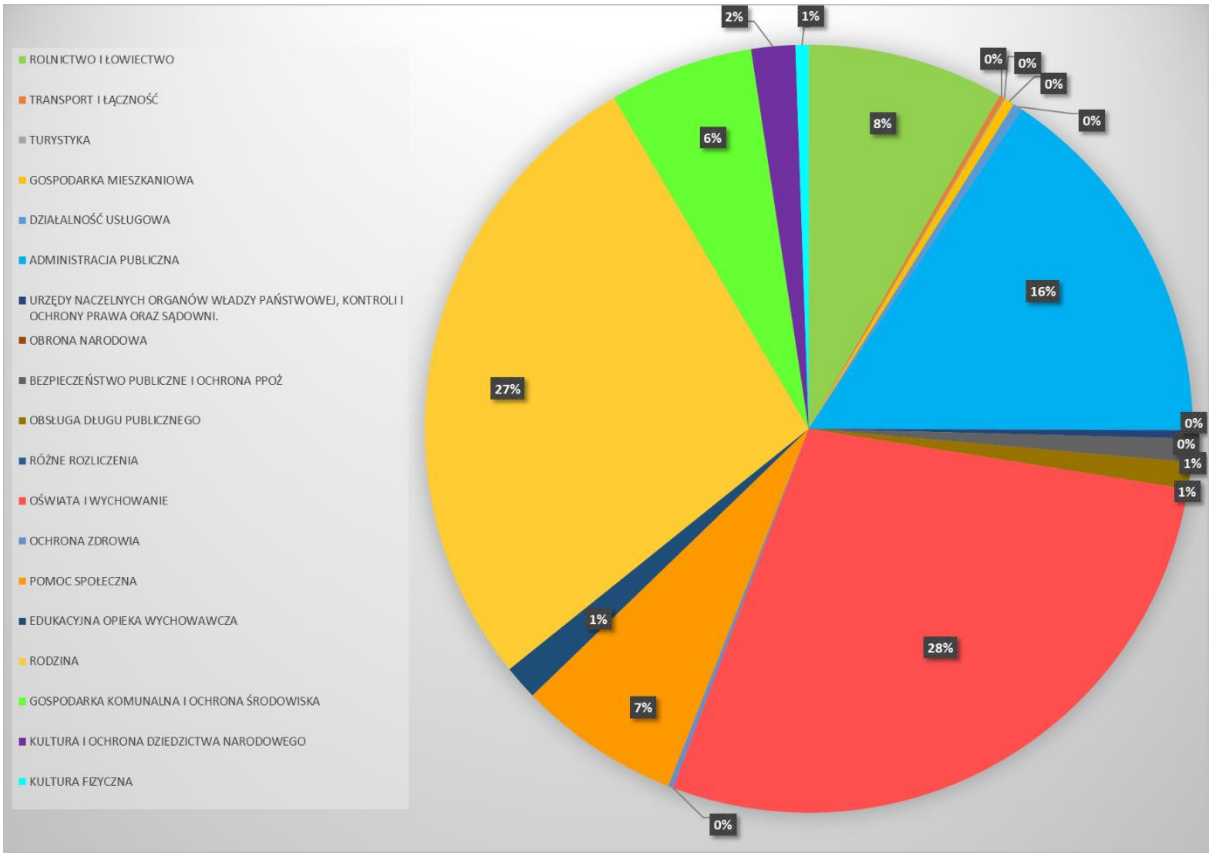

Rysunek 1 Struktura wydatków budżetowych w roku 2019 wg działów
Źródło: Opracowanie własne

Wysokość zadłużenia Gminy Marciszów na przestrzeni ostatnich czterech lat zmieniała się zasadniczo. Było to przede wszystkim wynikiem zaciągnięcia zobowiązań finansowych związanych z zapewnieniem finansowania wkładu własnego niezbędnego do zrealizowania projektu budowy III etapu systemu kanalizacji. W związku z sukcesywną spłatą zaciąganych zobowiązań (w szczególności jednego z kredytów zaciągniętych w GBS w Strzelinie), wysokość zadłużenia uległa zmniejszeniu o 27% w stosunku do roku 2018. Zobowiązania Gminy na koniec roku 2019 stanowiły łącznie 32% wykonanych dochodów ogółem.

Wysokość zadłużenia Gminy na koniec roku	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
	3.506.161	4.580.573,40	9.542.489,20	6.976.369,00

Tabela 16 Wysokość zadłużenia w latach 2016-2019

Funkcjonowanie Gminy

Administracja samorządowa

Stanowisko Wójta Gminy Marciszów obejmuje mgr inż. Wiesław Cepielik. Sekretarzem Gminy jest mgr Marta Kwiecień, zaś Skarbnikiem – mgr Edyta Bania.

Władzę uchwałodawczą i kontrolną w Gminie sprawuje Rada Gminy Marciszów, w skład której wchodzi piętnastu Radnych, w tym Przewodniczący oraz Wiceprzewodniczący. W ramach Rady Gminy Marciszów funkcjonuje sześć Komisji:

- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji (3 członków),
- Komisja Budżetu (5 członków),
- Komisja Rewizyjna (5 członków),
- Komisja Oświaty, Sportu, Kultury i Turystyki (5 członków),
- Komisja Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Zdrowia (6 członków),
- Komisja Infrastruktury Technicznej (6 członków).

W czerwcu 2019 roku powołana została również trzyosobowa doraźna Komisja Statutowa, której przedmiotem działań było opracowanie projektu nowego statutu Gminy Marciszów.

Urząd Gminy Marciszów działa na podstawie następujących dokumentów:

- Statut Gminy Marciszów,

- Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Marciszowie,
- Uchwał podjętych prze Radę Gminy Marciszów,
- Zarządzeń Wójta Gminy Marciszów.

Praca Urzędu Gminy podzielona jest między funkcjonowanie czterech referatów i wyodrębnionych w ich ramach stanowisk:

- Referat Finansowy,
- Referat Organizacyjno-Społeczny,
- Referat Rozwoju Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska,
- Referat Spraw Obywatelskich, obronnych i USC;

Jednostki budżetowe podległe Urzędowi Gminy Marciszów:

- Zakład Gospodarki Komunalnej „Wodociągi Marciszowskie",
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Marciszowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie

Gmina Marciszów podzielona jest na **dziewięć sołectw**, które do 2019 roku funkcjonowały na podstawie statutów przyjętych w 2006, w związku z czym w raportowanym roku podjęta została aktualizacja statutów jednostek pomocniczych. Nowe statuty przyjęte zostały mocą uchwały Nr V/23/19 Rady Gminy Marciszów z dnia 22 lutego 2019 r.

W raportowanym roku przystąpiono także do zmian organizacyjnych w samym Urzędzie Gminy – mocą Zarządzenia nr 3/19 Wójta Gminy Marciszów z dnia 7 stycznia 2019 r. wprowadzono nowy Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Marciszowie.

Łącznie w Urzędzie Gminy zatrudnione były w 2019 roku **22 osoby na stanowiskach urzędniczych**, z włączeniem do tej grupy Wójta, Sekretarza oraz Skarbnika. Ponadto, **13 osób zatrudnionych** było **na stanowiskach pomocniczych oraz stanowiskach obsługi**, w tym: 5 konserwatorów (w tym jedna osoba na zastępstwie), 3 pracowników gospodarczych, 2 osoby sprzątające, 1 kierowca samochodu osobowego, 1 opiekun dowozu uczniów, 1 pomoc administracyjna.

Poza Urzędem Gminy Marciszów zatrudnione są przez Gminę Marciszów cztery osoby w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę – dwie bibliotekarki w bibliotekach gminnych, niebędących instytucjami kultury oraz dwóch kierowców w Straży Pożarnej. Ponadto, zatrudnione są na podstawie umowy zlecenie trzy osoby – inspektor BHP, radca prawny oraz inspektor IODO.

Przeciętne wynagrodzenie w 2019 roku wyniosło 4 972,19 zł; najniższe wynagrodzenie - 3210,00 zł, zaś najwyższe - 5 300,00 zł. Mediana zarobków w raportowanym roku wyniosła 4 170,00 zł. Wypłata wynagrodzeń dodatkowych w 2019 roku obejmowała następujące tytuły: jubileusze (2 osoby), dodatek specjalny (1 osoba), ekwiwalent za urlop (3 osoby). W raportowanym roku nie przyznano premii i nagród.

W raportowanym roku zatrudnionych zostało czterech nowych urzędników na wolne stanowiska pracy oraz jeden pracownik obsługi – konserwator (umowa na zastępstwo) z umową na czas określony. Rozwiązano stosunek pracy z sześcioma pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach urzędniczych oraz czterema pracownikami obsługi. Do przyczyn rozwiązania stosunku pracy z wyżej wymienionymi zaliczyć należy: oświadczenie pracodawcy (2 osoby), oświadczenie pracownika (2 osoby), długotrwała niezdolność do pracy zgodnie z art. 53 § 1 pkt 1b (1 osoba), przeniesienie do innego urzędu (1 osoba), wygaśnięcie czasu obowiązywania umowy (2 osoby), porozumienie stron (1 osoba), przejście na emeryturę (1 osoba). Ponadto, w 2019 roku Urząd zatrudniał dwie osoby na stanowiskach obsługi skierowane z urzędu pracy (przez okres jednego oraz trzech miesięcy).

Kontrole przeprowadzone w Gminie w 2019 r.

Podmiot kontrolujący	Termin kontroli	Zakres kontroli
Urząd Gminy Marciszów		
Państwowa Inspekcja Pracy	14.01.	Wybrane zagadnienia dotyczące prawnej ochrony pracy.
Regionalna Izba Obrachunkowa	7.01.-22.03.	Kontrola gospodarki finansowej Gminy.
Państwowa Inspekcja Pracy	14.06., 15.06., 26.06.	Wybrane zagadnienia dotyczące prawnej ochrony pracy.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie		
Regionalna Izba Obrachunkowa	12-22.03.	Kontrola gospodarki finansowej.
Biuro Rady		
Archiwum Państwowe we Wrocławiu, oddział w Jeleniej Górze	21.11.	Działanie archiwum zakładowego, kontrola kompletności i stanu zachowania akt oraz obiegu dokumentacji.
Fundusze zewnętrzne i zagospodarowanie przestrzenne		
Izba Administracji Skarbowej we Wrocławiu	20-21.05.	Kontrola w związku z wykonywaniem audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z

		budżetu Unii Europejskiej w ramach RPO WD 2014-2020.
Instytucja Zarządzająca RPO WD 2014-2020 działająca przez UMWD – Departament Funduszy Europejskich	4-19.04.	Kontrola w zakresie finansowo-rzeczowej realizacji projektu pn. „Budowa III etapu kanalizacji sanitarnej wraz z zastosowaniem OZE w oczyszczalni ścieków w Gminie Marciszów".
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	05.04.	Kontrola związana z zakończeniem realizacji operacji „Budowa wieży widokowej na wzgórzu parkowym w Ciechanowicach" w ramach PROW na lata 2014-2020.
Urząd Stanu Cywilnego Marciszów		
Archiwum Państwowe we Wrocławiu, oddział w Jeleniej Górze	27.11.	Obieg dokumentów, stan zachowania akt i ksiąg oraz miejsce ich przechowywania w USC.
Zespół Szkolno-Przedszkolny		
Gmina Marciszów		Działalność świetlicy.
		Kompetencje kluczowe.

Tabela 17 Kontrole w Gminie w 2019 r.

System oświaty

W Gminie Marciszów funkcjonuje Zespół Szkolno-Przedszkolny, w skład którego wchodzi Przedszkole Publiczne, Szkoła Podstawowa oraz oddział gimnazjalny. Szkoła Podstawowa mieści się w budynku przy ul. Szkolnej 2, natomiast Przedszkole Publiczne – przy ul. Szkolnej 8c. Organem prowadzącym jest Gmina Marciszów, nadzór nad placówkami stanowi Dolnośląski Kurator Oświaty.

W Przedszkolu funkcjonowały cztery oddziały, w Szkole Podstawowej – 17 oddziałów oraz 2 oddziały gimnazjalne. Liczbę uczniów uczęszczających do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w roku szkolnym 2018/2019 zawiera poniższa tabela.

	Liczba uczniów	**Liczba oddziałów**			
Przedszkole					
Poniżej „0”	54	2,20			
„0”	44	1,80			
Przedszkole – w sumie	98	4,00			
Szkoła podstawowa			A	B	C
Klasa I	33	2,00	17	16	-
Klasa II	28	2,00	14	14	-
Klasa III	18	1,00	18	-	-
Klasa IV	60	3,00	20	20	20
Klasa V	56	3,00	20	16	20
Klasa VI	33	2,00	15	18	-
Klasa VII	30	2,00	15	15	-
Klasa VIII	41	2,00	21	20	-
Szkoła podstawowa – w sumie	299	17,00			
Gimnazjum					
Klasa III	39	2,00	20	19	-
Łącznie w placówkach oświatowych	436	23,00	Średnio uczniów w klasie: 17,7		

Tabela 18 Liczba dzieci w szkołach

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym zatrudnionych było w raportowanym okresie 40 nauczycieli w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 2 nauczycieli w wymiarze niepełnym (łącznie 41,23 etatu). Ponadto, Zespół zatrudniał 17 pracowników

administracyjnych i obsługi. Zatrudnieni w Przedszkolu to: 4 nauczyciele, 3 na stanowisku pomocy nauczycieli oraz 3 pracowników obsługi. W szkole zatrudniony jest pedagog szkolny (1 etat), logopeda (1 etat), bibliotekarz (2 etaty od kwietnia 2019 r., uprzednio 1 etat), dwóch wychowawców świetlicy i kierownik obiektów sportowych, pełniący także funkcję animatora popołudniowych zajęć sportowych.

Strukturę zatrudnienia nauczycieli ZS-P zawiera tabela poniżej.

		Liczba stosunków pracy nauczycieli				
		ogółem	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
Zatrudnieni w pełnym wymiarze		**40**	1	5	9	25
Zatrudnieni w niepełnym wymiarze	liczba	**2**	0	0	0	2
	etat	**1,23**	0,00	0,00	0,00	1,23
Razem etaty		**41,23**	1,00	5,00	9,00	26,23
% wg stopnia awansu zawodowego		**-**	-	15%	22,5%	62,5%

Tabela 19 Oświata – struktura zatrudnienia

W ciągu roku szkolnego 2018/2019 cztery osoby zatrudnione w oświacie przebywały na urlopie zdrowotnym, zaś jedna osoba na urlopie macierzyńskim i wychowawczym. W przypadku nieobecności nauczycieli z tych powodów zawierane są umowy na zastępstwo.

W raportowanym okresie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym było trzech nauczycieli odbywających awans zawodowy. Dziewiętnastu nauczycieli posiadało kwalifikacje do nauczania dwóch lub większej liczby przedmiotów. Uprawnienia do oligofrenopedagogiki posiadały trzy osoby, zaś do terapii pedagogicznej – pięć osób.

Nauczyciele zatrudnieni w placówce prowadzonej przez Gminę Marciszów sukcesywnie podnoszone swoje kwalifikacje zawodowe. W raportowanym okresie pięć osób realizowało studia podyplomowe (doradztwo zawodowe, muzyka, język polski, język angielski w przedszkolu, chemia), dziewięć osób wzięło udział w e-szkoleniach. Ośmiu pracowników zrealizowało powyżej 20 godzin szkoleń, 20 pracowników – mniej niż 20 godzin. W krótkich formach (WDN) wzięli udział wszyscy nauczyciele, podobnie jak w szkoleniach w zespołach. Odbyło się 10 lekcji otwartych i 5 lekcji pokazowych. Zgodnie z planem budżetu na doskonalenie zawodowe nauczycieli Gmina Marciszów przeznaczyła 11 500 zł, z czego już w połowie raportowanego roku wykonano 7 647,16 zł.

Przedszkole czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach 6:30-16:00. W roku szkolnym 2019/2020 funkcjonowały cztery grupy przedszkolne. Wyżywienie dla dzieci prowadzi stołówka ZS-P.

W sumie wychowaniem przedszkolnym objętych było w raportowanym roku 98 dzieci, z czego: 24 to 6-latki, 25 to 5-6-latki, 25 to 4-5-latki oraz 24 to 3-4-latki.

Wszystkie podania rodziców o przyjęcie dzieci do przedszkola w roku szkolnym 2018/2019 zostały rozpatrzone pozytywnie. Do Publicznego Przedszkola w Marciszowie uczęszczało jedno dziecko zamieszkałe w gminie Bolków, w związku z czym Gmina Bolków ponosiła koszty utrzymania wychowanka w placówce (395,05 zł).

Gmina Marciszów, poza kosztami utrzymania dzieci w placówce publicznej, ponosiła także koszty utrzymania dzieci uczęszczających do przedszkoli niepublicznych. W raportowanym okresie do tych podmiotów uczęszczało 11 dzieci, w tym 5 dzieci do PPP „Stokrotka" przy ul. Parkowej 3 w Kamiennej Górze oraz 6 dzieci do Integracyjnego Punktu Przedszkolnego „Romano drom pe fedyr dzipen" przy ul. Wałbrzyskiej 15 w Kamiennej Górze. Miesięczny koszt utrzymania dziecka w PPP „Stokrotka" wynosił 634,71 zł, zaś w IPP „Romano..." – 285,23 zł, co w sumie stanowi kwotę 4884,93 zł.

W ramach funkcjonowania oddziałów przedszkolnym prowadzone były dla dwójki dzieci zajęcia z rewalidacji. Dzieci mogły również korzystać z zajęć rytmiki oraz logoterapii. W przedszkolu prowadzone jest także nauczanie języka angielskiego oraz religii.

Szkoła realizuje zadania wynikające z ustawy Prawo oświatowe, przepisów wydanych na jej podstawie oraz programu wychowawczo-profilaktycznego. Poza realizowaniem podstaw programowych w Szkole udzielana jest uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Ponadto, organizowane są zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz inne o charakterze terapeutycznym, a także zajęcia logopedyczne.

Zespół nauczycieli tworzy Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET). Na terenie szkoły organizowane są indywidualne zajęcia dla uczniów, zespoły dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia i predyspozycje uczniów. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Marciszowie prowadzone były: zajęcia korekcyjno –kompensacyjne (1h w tygodniu) dla 12 uczniów, zajęcia rewalidacyjne (2h w tygodniu) dla 2 dzieci, socjoterapia (1h w tygodniu) dla 4 osób,

tyflopedagogika (2h w tygodniu) dla 1 osoby, rehabilitacja ruchowa (2h w tygodniu) dla 3 osób, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki (1h w tygodniu) dla 23 osób, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z j. polskiego (1h w tygodniu) dla 28 osób, i terapia pedagogiczna (1h w tygodniu) dla 14 osób.

Szkoła podejmowała również współpracę z instytucjami wspierającymi działania w zakresie pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych: ośrodkami doskonalenia nauczycieli (poprzez udział w szkoleniach), Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kamiennej Górze (poprzez prelekcje i prowadzenie badań), Sądem Rejonowym w Kamiennej Górze (poprzez współpracę z kuratorami sądowymi), Powiatową PPP (poprzez diagnozowanie i prowadzenie szkoleń dla nauczycieli i rodziców), Zespołami Pomocy Dziecku i Rodzinie (poprzez konsultacje i terapie rodzinne), GOPS (poprzez wnioskowanie o przyznanie różnych form pomocy uczniom) oraz Komisariatem Policji (poprzez organizację spotkań dla uczniów i rodziców).

Od poniedziałku do piątku od 6:45 do 15:10 otwarta jest dla uczniów świetlica szkolna, z której w raportowanym roku korzystało 280 osób, a średni czas pracy świetlicy wyniósł 8 godzin i 45 minut dziennie. W szkole funkcjonuje także biblioteka oraz kącik katechetyczny.

Budynek, w którym mieści się szkoła liczy trzy piętra i połączony jest z salą sportową. Do dyspozycji uczniów pozostają następujące pomieszczenia: 21 sal przedmiotowo-lekcyjnych (wyposażonych w niezbędne multimedia), pracownie: informatyczna, przyrodnicza, techniczna i językowa, świetlice szkolne – dla klas młodszych i starszych, biblioteka z centrum multimedialnym, sala do zajęć muzycznych. Ponadto, w szkole dostępne są gabinety: pielęgniarki szkolnej, logopedy, pedagoga szkolnego, gabinet zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, a także aule, szatnie dla uczniów (również z częścią sanitarną), ogólnodostępna siłownia, sklepik oraz stołówka szkolna. W stołówce uczniowie mają możliwość korzystania z obiadów; stołówka prowadzona jest przez podmiot gospodarczy na podstawie zawartej z Gminą umowy. Wszystkie pracownie wyposażone są w pomoce dydaktyczne – plansze, modele, gry, filmy edukacyjne. Biblioteka z czytelnią posiadają ponad 14 tysięcy woluminów oraz stałe prenumeraty czterech czasopism, zaś Centrum Multimedialne wyposażone jest w 26 komputerów. Budynek wyposażony jest w wewnętrzny oraz zewnętrzny monitoring (łącznie 16 kamer) oraz bezprzewodowy Internet.

Zaplecze sportowe szkoły stanowią: sala gimnastyczna, siłownia z zapleczem sanitarno-socjalnym, aula przystosowana do zajęć wychowania fizycznego dla

uczniów klas I-III, asfaltowe boisko przyszkolne. Istnieje również możliwość korzystania z kompleksu boisk i siłowni na świeżym powietrzu znajdującym się przy Domu Kultury.

W raportowanym roku w szkole organizowane były następujące zajęcia dodatkowe i koła zainteresowań: koło szachowe, koło pierwszej pomocy, koło logicznych łamigłówek, koło teatralne, koło wokalne, koło gry na instrumentach, koło turystyczno-przyrodnicze, koło miłośników muzyki, koło strażackie, SKS w dwóch grupach zajęciowych, koła matematyczne (kl. VIII, III, II), koło języka polskiego (kl. VIII, III, II). Szkoła prowadzi także zajęcia doradztwa zawodowego, w ramach którego w 2019 roku zorganizowane zostały dwie wizyty – w Zespole Szkół Technicznych „Mechanik" w Jeleniej Górze oraz wycieczka zawodoznawcza.

Średnia frekwencja uczniów Szkoły Podstawowej w roku szkolnym 2018/2019 wyniosła 89,69%, zaś w Publicznym Gimnazjum – 83,89%.

Zespół Szkolno-Przedszkolny każdego roku, również w okresie raportowanym, podejmuje działania modernizacyjne oraz remontowe. W minionym roku szkolnym zrealizowano w tym zakresie następujące zadania:

- odmalowane zostały sale lekcyjne (matematyczna, j. polskiego, j. angielskiego, geograficzna, historyczna),
- wymieniono ogrzewanie na sali gimnastycznej,
- wymieniono oświetlenie zewnętrzne wokół szkoły, uziemiono lampy, wymieniono lampy w dwóch salach w przedszkolu, przeprowadzono modernizację domofonu,
- położono tynk żywiczny w dolnej części frontu budynku,
- dokonano wymiany parapetów we frontowej części budynku oraz oknach piwnicznych,
- odmalowano łącznik przy sali gimnastycznej oraz drzwi do sal lekcyjnych,
- uzupełniono brak w izolacji termicznej budynku szkoły,
- stworzono miejsce pracy dla portiera.

Do realizacji zadań w zakresie doposażania placówek w 2019 roku zaliczyć należy także: zakup siedmiu laptopów dla nauczycieli, trzech komputerów do pracowni przyrodniczej, zakup mebli, regału, regałów do gabinetu logopedy i krzeseł, kserokopiarki oraz drukarki, sześciu krzeseł do pracowni informatyki, krzeseł i stolików do klas: j. niemieckiego, geografii, matematyki, j. polskiego, zakup telewizora do pracowni komputerowej i monitora (aktywna tablica).

W Gminie Marciszów przyznawane były w roku szkolnym 2018/19 motywacyjne stypendia szkolne dla najlepszych uczniów. W 2019 r. (drugi semestr) stypendia otrzymało 14 uczniów Szkoły Podstawowej oraz 3 uczniów Gimnazjum. Ponadto, uczniowie wszystkich szczebli (również ponadgimnazjalnych) korzystali ze stypendiów socjalnych. Stypendia te przyznawane były w kwocie od 124 do 260 zł miesięcznie. Złożonych zostało 21 wniosków, z czego 19 rozpatrzono pozytywnie.

Za szczególne osiągnięcia w nauce w ramach Lokalnego programu Wsparcia Edukacji Uzdolnień Uczniów Gminy Marciszów Wójt przyznał w roku szkolnym 2018/19 sześć stypendiów Wójta (każde w kwocie 500 zł), uczniom ze średnią ocen powyżej 5,0 i wzorowym zachowaniem.

W roku szkolnym 2018/2019 248 uczniów dowożono do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Marciszowie. Uczniowie niepełnosprawni dowożeni byli do Zespołu Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze, Jeleniej Górze i Wałbrzychu – średnio w roku 2019 opieką dowozu objęto 8 uczniów i 7 opiekunów. Dodatkowo, uczniowie mieli zapewniony bezpłatny dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. W 2019 roku zakupionych zostało: 28 kompletów podręczników do kl. III oraz 58 kompletów podręczników do kl. VI. Uzupełnione zostały także podręczniki dla kl. I – 7 kompletów, kl. II – 4 komplety, kl. V – 3 komplety, kl. VII – 2 komplety. Zakupione zostały także materiały ćwiczeniowe – łącznie 265 kompletów oraz jeden zestaw podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla ucznia słabowidzącego.

W raportowanym roku Gmina Marciszów realizowała także zadania w zakresie dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych uczniów. Łącznie na terenie Gminy dofinansowanie to otrzymało 15 pracodawców. Trzynastu młodocianych pracowników ukończyło naukę zawodu. Trzech uczniów zmieniło pracodawcę podczas odbywania praktycznej nauki zawodu. Młodzież uzyskała tytuły czeladnicze w następujących zawodach: sprzedawca, ogrodnik, krawiec, mechanik i elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, dekarz, fryzjer, kucharz i murarz-tynkarz.

Gospodarka komunalna

a) Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zakład Gospodarki Komunalnej „Wodociągi Marciszowskie" funkcjonuje od 2017 roku, powołany został mocą Uchwały nr XLI/202/17 Rady Gminy Marciszów. Od marca 2018 r. jednostka prowadzi działalność związaną ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków w zakresie: hurtowego zakupu wody, zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków i gospodarki ściekami.

W zarządzie ZGK „Wodociągi Marciszowskie" pozostają następujące:

a) sieci wodociągowe: dla miejscowości Świdnik oraz Ciechanowice,
b) sieci wodociągowe i kanalizacyjne: przy ul. Słonecznej w Marciszowie (nowe osiedle), w Sędzisławiu (nowe osiedle), przy ul. Dworcowej, Pogodnej, Piekarskiej i Pocztowej w Marciszowie,
c) sieć kanalizacji sanitarnej dla części miejscowości Pustelnik, części Ciechanowic, Marciszowa, Wieściszowic,
d) oczyszczalnia ścieków wraz z kanalizacją dla miejscowości Sędzisław,
e) oczyszczalnia ścieków w Marciszowie,
f) lokalne oczyszczalnie ścieków typu Turbo-Jet w Wieściszowicach i Ciechanowicach (7 obiektów).

Strukturę odbiorców usług w 2019 r. w Gminie Marciszów zawiera tabela poniżej.

Odbiorcy korzystający tylko z wody	127
Odbiorcy korzystający tylko ze ścieków	335
Odbiorcy korzystający z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	35
Odbiorcy posiadający wodomierz główny	162
Odbiorcy posiadający wodomierz mierzący wodę bezpowrotnie użytą	38
Odbiorcy rozliczani w oparciu o przeciętne normy zużycia wody	31
Odbiorcy rozliczani na podstawie umowy	497

Tabela 20 Odbiorcy usług ZGK

Stan sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Marciszów zawarty jest w poniższej tabeli.

Sieć	Rok budowy	Zastosowany materiał	Długość
Sieć wodociągowa dla miejscowości Świdnik	2010	PE	7,9 km
Sieć wodociągowa przy ul. Dworcowej w Marciszowie	2011	PE	ok. 0,3 km
Sieć wodociągowa wraz z przyłączami dla miejscowości Ciechanowice	2014	PE	9,8 km
Sieć wodociągowa przy ul. Słonecznej w Marciszowie (nowe osiedle)	2011-2014	PE	ok. 0,13 km
Sieć wodociągowa w Sędzisławiu (nowe osiedle)	2007	PVC	ok. 0,08 km
Sieć wodociągowa ul. Pogodna w Marciszowie	2015	PE	ok. 0,15 km
Sieć wodociągowa ul. Piekarska w Marciszowie	2017	PE	ok. 0,36 km
Sieć wodociągowa ul. Pocztowa w Marciszowie	2017	PE	ok. 0,41 km
Sieć kanalizacyjna przy ul. Słonecznej w Marciszowie (nowe osiedle)	2011-2014	PVC	0,13 km
Sieć kanalizacyjna ul. Pogodna w Marciszowie	2015	PVC	ok. 0,26 km
Sieć kanalizacyjna ul. Piekarska w Marciszowie	2017	PVC	ok. 0,3 km
Sieć kanalizacyjna ul. Pocztowa w Marciszowie	2017	PVC	ok. 0,40 km
Sieć kanalizacyjna w Sędzisławiu	1996-1998	PVC- kanał grawitacyjny, PVC – sieć tłoczna	ok. 7,0 km
Sieć kanalizacyjna w części m. Marciszów, Ciechanowice i Pustelnik	2010-2011	ok. 15,1 km sieci kanalizacji sanitarnej i 7 pompowni sieciowych	
Sieć kanalizacji sanitarnej w m. cz. Marciszów, cz. Ciechanowic, Wieściszowice	2017-2018	18,603 m sieci kanalizacji sanitarnej w tym 4,317 kanalizacji tłocznej oraz 13 sieciowych pompowni ścieków	

Tabela 21 Stan sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

W Gminie Marciszów funkcjonuje 9 oczyszczalni ścieków:

- biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków dla miejscowości Sędzisław, oddana do użytkowania w 1997 r.,
- biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków w Marciszowie, 2011 r.,

- lokalne biologiczne oczyszczalnie ścieków (7 obiektów) typu Turbo-Jet (Wieściszowice, Ciechanowice), 1996 r.,

Liczba wodomierzy: 10 szt. (½ cala), 151 szt. ¾ cala, 2 szt. (1 cal). Na terenie gminy Marciszów nie ma wodomierzy bez legalizacji. W raportowanym roku wymienione zostały 83 wodomierze, planowanych do wymiany było 8 sztuk.

Ilości wody i ścieków przeznaczonych na wskazane cele zawiera tabela.

Ilość wody:			**Ilość ścieków:**	
pobranej	0 m^3		wprowadzanych do wód lub do ziemi	67 190 m^3
sprzedanej	13 352 m^3		Do urządzeń niebędących w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego	0 m^3
zakupionej	16 106 m^3		dostarczanych	2 509 m^3
dostarczonej na cele przeciwpożarowe	56 m^3		Przyczyny strat wody: niedokładność urządzeń pomiarowych, konieczność płukania sieci wodociągowej, ze względu na zbyt małą ilość przyłączonych odbiorców lub korzystanie przez odbiorców naprzemiennie z sieci wodociągowej i własnych ujęć wody - mały przepływ wody może powodować „zagniwanie" wody w rurociągach.	
zużytej do celów technologicznych	656 m^3			

Tabela 22 Przeznaczenie wody i ścieków

W 2019 roku nie odnotowano awarii sieci wodociągowej. Nie stwierdzono również obniżenia jakości wody.

Podstawowymi dokumentami związanymi ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków są warunki przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, odbiory przyłączy i podpisywanie umów z odbiorcami. W raportowanym roku wydano 63 warunki przyłączenia do sieci. W sumie w minionym roku przyłączono do sieci wodociągowej 7 odbiorców, zaś do kanalizacyjnej – 20 odbiorców. Zawarto 27 umów. Czterokrotnie odmówiono przyłączenia do sieci kanalizacyjnej z uwagi na brak w obrębie planowanej inwestycji sieci kanalizacyjnych eksploatowanych przez ZGK „Wodociągi Marciszowskie".
W Zakładzie zatrudnionych było dziesięciu pracowników (suma etatów: 9¼). Cztery osoby zatrudnione są w administracji (dyrektor, inspektor ds. rozliczeń, pomoc biurowa, główna księgowa (¼ etatu)). Do obsługi sieci i oczyszczalni zatrudnionych jest sześć osób.

Przeciętne wynagrodzenie w 2019 wynosiło 4427 zł brutto. Najniższe wynagrodzenie: 3300 zł brutto, najwyższe: 7340 zł brutto. Zgodnie z regulaminem wynagradzania wszyscy pracownicy, poza dyrektorem jednostki, otrzymywali w raportowanym roku premie, które średnio wynosiły 238 zł brutto.

Zmiany systemu wodno-kanalizacyjnego w Gminie zawiera tabela poniżej.

Dane	2017	2018	2019
Ilość osób przyłączonych do sieci wodociągowej	145	157	164
Ilość osób przyłączonych do sieci kanalizacyjnej	354	358	373
Ilość umów na wywóz nieczystości płynnych	314	332	342
Ilość rozliczonej wody	9103 m^3	11355 m^3	13352 m^3
Ilość rozliczonych ścieków	62231 m^3	61669 m	67190 m^3

Tabela 23 Zmiany systemu wodno-kanalizacyjnego

ZGK „Wodociągi Marciszowskie" nie eksploatuje samodzielnie ujęć wody położonych na terenie Gminy. Infrastruktura techniczna, w tym studnie oraz zakłady uzdatniania wody znajdują się w bezumownym posiadaniu Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wałbrzychu. Przedsiębiorstwo to nie posiadając zezwolenia wójta ani tytułu prawnego do dysponowania tym mieniem prowadzi działalność kosztem gminy, która nie osiągała dotychczas należnych dochodów. Gmina Marciszów posiada prawomocne orzeczenie Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze wraz z nakazem wydania jej nieruchomości związanych z eksploatacją podziemnych złóż wody. Realizując prawo do gospodarowania własnym mieniem wynikające z wyroku sądu i w celu osiągnięcia należnych gminie dochodów Wójt Gminy Marciszów ogłosił 1 sierpnia 2019 r. przetarg nieograniczony na dzierżawę gruntów oraz obiektów infrastruktury technicznej służących zaopatrzeniu w wodę, będących własnością Gminy Marciszów. W wyniku rozstrzygnięcia w/w przetargu, 18 października Gmina zawarła umowę dzierżawy ze spółką Saur Horyzont S.A., wchodzącą w skład francuskiej korporacji Grupy Saur - specjalizującej się w gospodarce wodnej, działającej w Polsce i na terenie kilku innych państw. Realizacja przedmiotu umowy, a tym samym osiągnięcie dochodów możliwe będzie po ostatecznym wydaniu nieruchomości będących własnością Gminy Marciszów, które wciąż bezumownie pozostają w eksploatacji przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji.

b) Gospodarka odpadami

Zasadnicze regulacje lokalne dotyczące zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie Gminy Marciszów wynikają z Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Marciszów, przyjętego uchwałą nr XXVIII/135/16 Rady Gminy Marciszów z dn. 29 września 2016 r., a następnie znowelizowanego uchwałami nr XXIX/148/16 z dn. 27 października 2016 r. i nr LIC/260/18 z dn. 21 października 2018 r.

Odpady komunalne odbierane były od wytwórców w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych obejmuje cztery frakcje:

- papier i tektura,

- tworzywa sztuczne,

- szkło,

- odpady biodegradowalne.

Odpady niebezpieczne oraz wielkogabarytowe, a także odpady poremontowe i budowlane wytworzone przez właścicieli nieruchomości objętych systemem zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych są przyjmowane nieodpłatnie przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Ciechanowicach. Ponadto, dwukrotnie w ciągu roku przeprowadzana jest bezpośrednia zbiórka odpadów wielkogabarytowych, opon i zużytego sprzętu elektrycznego oraz elektronicznego bezpośrednio sprzed posesji mieszkańców.

Odpady komunalne zebrane na terenie Gminy Marciszów są przetwarzane w Regionalnej Instalacji Do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubawce, prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM" Sp. z o.o. w Lubawce.

2 stycznia 2019 r. Gmina Marciszów podpisała umowę na odbiór odpadów komunalnych z Przedsiębiorstwem Usługowo-Produkcyjno-Handlowym „COM-D" Sp. z o.o. w Jaworze.

System odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w Gminie Marciszów obejmował w raportowanym roku mieszkańców Gminy, a także nieruchomości niezamieszkałe, w których powstają odpady komunalne, jak i domy letniskowe. Łączna liczba deklaracji w dn. 1 stycznia 2019 r. wynosiła 1477.

Dochody z tytułu opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w raportowanym roku wyniosły **573 411,61 zł**, co stanowiło 87,3% planu budżetowego Gminy. Zaległości z tytułu powyższej opłaty wynoszą 73 482,02, a Gmina podejmuje stale przewidziane przepisami prawa działania zmierzające do

wyegzekwowania należności związanych z omawianą usługą publiczną. Wydatki budżetu Gminy związane z gospodarką odpadami w 2019 r. wyniosły **638 614,31 zł**

Działalność z zakresu polityki społecznej

Działania Gminy w obszarze polityki społecznej prowadzone są przede wszystkim poprzez funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie.

W 2019 roku wsparcia w postaci zasiłków udzielono łącznie 67 osobom. W tym przyznano zasiłki stałe 29 osobom, łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 181 500 zł. Jednorazowe zasiłki celowe przyznane zostały 38 osobom i rodzinom. Łączna kwota wyniosła 17 139 zł. Dodatkowo dofinansowano zasiłki okresowe w kwocie 1 107,80 zł. Zasiłki okresowe przyznane zostały 65 rodzinom.

Środki finansowe przeznaczone zostały także na pokrycie kosztów pogrzebu dwóch podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Gmina Marciszów realizowała także w raportowanym roku dopłaty do miesięcznego kosztu utrzymania dziesięciu pensjonariuszy w Domu Pomocy Społecznej. Ponadto w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało decyzją Sądu pięcioro dzieci. Do tego pobytu Gmina Marciszów również realizowała dopłaty. Suma kosztów poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebów, pobyty w Domu Pomocy Społecznej oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych wyniosła w raportowanym roku 357 098,28 zł. Realizowano także usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, na co przeznaczone zostało 8 058 zł.

W Gminie Marciszów realizowany był program „Posiłek w szkole i w domu", w ramach którego wypłacone zostały w 2019 roku zasiłki celowe na zakup żywności dla 71 osób, łączna kwota zasiłków wyniosła 100 050,13 zł. Z posiłków korzystały dzieci z terenu gminy Marciszów, uczęszczające do szkół w Marciszowie, Kamiennej Górze oraz Bolkowie.

W zakresie ochrony zdrowia wydane zostało osiem decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. 37 osobom przyznano dodatki mieszkaniowe umożliwiające osobom o niskich dochodach utrzymanie lokali mieszkalnych. Ponadto wypłacane były dodatki energetyczne – w tym zakresie wydano 38 decyzji.

Gmina Marciszów realizowała w 2019 roku rządowy program 500+. Na ten cel wydatkowano kwotę 3 133 571,10 zł. W raportowanym roku wydanych zostało 458 decyzji przyznających prawo do świadczeń wychowawczych. W ramach świadczenia Dobry Start 300+ wypłacono środki finansowe 491 osobom. Łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 147 000 zł.

Wypłacane były także świadczenia rodzinne, alimentacyjne oraz składki na ubezpieczenia społeczne. Dodatkowo opłacano składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby, które pobierały niektóre świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Opłacone zostały także składki 29 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne.

W Gminie Marciszów zatrudnieni są asystenci rodziny, którzy w ramach realizacji projektu „Rodzinna Stacja" współpracują i opiekują się rodzinami wykazującymi dysfunkcje.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie jako jednostka realizująca zadania z zakresu pomocy społecznej, wydał łącznie w 2019 roku 359 decyzji. Udzielona została także pomoc ośmiu osobom w zakresie ustalenia stopnia niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Ponadto przeprowadzono 264 wywiady środowiskowe, w tym pięć na potrzeby innych instytucji.

Dla czworga dzieci z rodzin o bardzo niskich dochodach zorganizowany został wyjazd na kolonie letnie. We współpracy z Posterunkiem Policji w okresie zimowych dokonano objazdu po środowiskach osób samotnych, starszych i patologicznych celem stwierdzenia ewentualnych przypadków zagrożenia.

Warto podkreślić, że GOPS realizuje również zadania bieżące, polegające na zbiórce odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i innych artykułów, które mogą okazać się przydatne osobom potrzebującym. Artykuły te osoby będące w potrzebie mogę odbierać w siedzibie Ośrodka.

W 2019 roku w ramach zwalczania zjawiska narkomanii prowadzone były zajęcia pozalekcyjne dla dzieci ze środowisk zagrożonych patologią społeczną w tym zakresie. Zorganizowane zostały także szkolenia w zakresie procedur postępowania z osobami uzależnionymi od środków odurzających. Prowadzono także warsztaty profilaktyczne z zakresu profilaktyki szkolnej w kontekście przeciwdziałania alkoholizmowi. Współorganizowano również zajęcia edukacyjno-profilaktyczne, imprezy środowiskowo-integracyjne oraz sportowe. Celem imprez była promocja zdrowego, aktywnego, bezpiecznego trybu życia. Podczas wydarzeń prezentowano

alternatywne formy spędzania czasu wolnego bez spożywania używek i alkoholu. Poszczególne podmioty w Gminie Marciszów organizowały również zajęcia podczas ferii zimowych i letnich wakacji, ze szczególnym uwzględnieniem w tych zajęciach dzieci ze środowisk patologicznych, dysfunkcyjnych i niezaradnych życiowo.

W Gminie Marciszów działała również w 2019 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeprowadzone zostały szkolenia jej członków, do udziału w których zaproszeni zostali także sprzedawcy napojów alkoholowych.

Obsługa mieszkańców i komunikacja z mieszkańcami

Harmonogram spotkań Wójta z mieszkańcami gminy Marciszów ustalany jest przez pracownika sekretariatu. Dodatkowo mieszkańcy mają możliwość spotkania z Przewodniczącym Rady Gminy Marciszów w czasie dyżurów. Warto podkreślić, że zarówno Wójt, jak i Przewodniczący Rady Gminy, na bieżąco podejmują rozmowy z mieszkańcami i przyjmują zgłoszenia związane z potrzebami lokalnej wspólnoty również w czasie nieoficjalnych spotkań.

W Gminie Marciszów organizowane były także spotkania z mieszkańcami gminy – zebrania wiejskie we wszystkich sołectwach. Zebrania dotyczyły przeprowadzenia wyborów sołtysów oraz rad sołeckich. Wójt oraz Radni w ciągu minionego roku brali także udział w spotkaniach organizowanych przez sołtysów.

Należy podkreślić, że bieżąca komunikacja z mieszkańcami, zarówno Urzędu, jak i jednostek podległych, odbywa się również za pośrednictwem Internetu w następujących kanałach komunikacji: strona w Biuletynie Informacji Publicznej, oficjalna strona gminy, media społecznościowe, profil w serwisie YouTube. W 2019 roku zakupione zostały również ogłoszenia w portalu powiatowa.info. Ogłoszenia Wójta pojawiały się także w Tygodniku Informacyjnym.

W Urzędzie Gminy Marciszów w 2019 roku zamontowane zostały nowe tabliczki informacyjne oraz duża tablica informacyjna.

Gmina Marciszów korzysta z systemu powiadamiana – Samorządowego Informatora SMS, za pośrednictwem którego mieszkańcy informowani są o istotnych kwestiach związanych z funkcjonowaniem gminy.

Pracownicy Urzędu Gminy Marciszów pozostają do dyspozycji mieszkańców w godzinach pracy Urzędu. Referat Spraw Obywatelskich, Obronnych i USC prowadził w 2019 roku 11 postępowań administracyjnych. Łącznie obsłużonych zostało 1494 interesantów. Stanowisko ds. Funduszy Zewnętrznych i Zagospodarowania Przestrzennego również odpowiedzialne było za obsługę mieszkańców. Prowadzone były następujące sprawy: warunki zabudowy i zagospodarowanie terenu (43), decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (16), decyzje o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego (9), wypisy, wyrysy z Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego i studium (99), numeracja porządkowa nieruchomości (18), opiniowanie wstępnych projektów podziałów nieruchomości (19), wnioski o udzielenie dotacji na obiekty zabytkowe (1). Stanowisko ds. rolnictwa, leśnictwa i gospodarki wodnej przyjęło 215 interesantów i odbyło spotkania z 45 klientami indywidualnymi. Osoba zatrudniona na stanowisku ds. zarządzania drogami przyjęła 260 klientów indywidualnych i 150 klientów instytucjonalnych.

Zagospodarowanie przestrzenne

W Gminie Marciszów obowiązują następujące dokumenty planistyczne:

- Plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Marciszowie Nr XLV/271/2001 z dnia 28.12.2001 i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 34, poz. 881 z 2002 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Marciszowie Nr LI/295/2002 z dnia 17.06.2002 i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 177, poz. 2568 z 2002 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Marciszowie Nr XXIV/186/2000 z dnia 03.10.2000 i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 4, poz. 67 z 2001 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Marciszowie Nr XLV/272/2001 z dnia 28.12.2001 i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 34, poz. 882 z 2002 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marciszów zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy w Marciszowie Nr XXV/198/00 z dnia 29 listopada 2000 r.; oraz zmienione przyjętą Uchwałą

Rady Gminy w Marciszowie Nr XVIII/84/11 z dnia 29.12.2011 r.; oraz Uchwałą Rady Gminy w Marciszowie nr XXXII/163/16 z dnia 29.12.2016 r.

W roku 2019 nie przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz Studium. Wszczęte zostały 43 postępowania dotyczące ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Zakończonych zostało 39 postępowań. Ponadto wszczęto 16 postępowań o uwarunkowania środowiskowe, z czego zakończonych zostało 14. Wszczęto także 9 postępowań o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zakończonych zostało 8 z nich.

Działania inwestycyjno-rozwojowe

Inwestycje w 2019 roku:

- wykonanie dwóch dokumentacji projektowych oświetlenia drogi powiatowej, montaż nowych punktów oświetlenia w Ciechanowicach,
- wykonanie oświetlenia w Marciszowie (ul. Nadrzeczna), Sędzisławiu oraz Świdniku,
- rozbudowa oświetlenia drogowego w Marciszowie (ul. Słoneczna),
- modernizacja oświetlenia drogowego w Nagórniku,
- wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia w Domanowie,
- wykonanie dokumentacji i montaż nowych punktów oświetlenia w Wieściszowicach,
- zakup wyposażenia do: Domu Kultury, świetlicy w Wieściszowicach, świetlicy w Sędzisławiu, świetlicy w Świdniku, świetlicy w Domanowie, świetlicy w Pastewniku, świetlicy w Nagórniku,
- remont wnętrza świetlicy w Pustelniku,
- budowa przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych do 9 działek w Marciszowie,
- zakup urządzenia do udrażaniania kanalizacji i zadymiarki kanałowej,
- wykonanie oznaczenia turystycznych tras rowerowych zgodnie z opracowaniem.

Działania Gminy w obszarze kultury, sportu i rekreacji

Zasadniczą część zadań w zakresie kultury realizują działające na terenie Gminy Marciszów Biblioteki Publiczne: Biblioteka Publiczna w Marciszowie, Biblioteka Publiczna w Sędzisławiu oraz Biblioteka Publiczna w Ciechanowicach. Łączna powierzchnia obiektów bibliotecznych wynosi 244,8 m^2, obejmując: Marciszów – 95,8 m^2, Sędzisław – 99 m^2, Ciechanowice - 50 m^2.

W placówkach zatrudnionych jest dwóch bibliotekarzy w pełnym wymiarze czasu pracy. Jeden z zatrudnionych bibliotekarzy prowadzi bibliotekę w Sędzisławiu i Ciechanowicach w równym wymiarze czasu dla każdej z placówek. Drugi zatrudniony bibliotekarz prowadzi placówkę w Marciszowie oraz działalność biblioteczną na świetlicach wiejskich w Domanowie (we wtorki) i w Wieściszowicach (w czwartki). Bibliotekarze realizują zadania w zakresie: sporządzania sprawozdania całorocznego z działalności bibliotek, prowadzenia dokumentacji (dziennika, rejestru czytelników, księgi akcesji oraz inwentarzowej, rejestru upomnień) oraz wyboru nowych zasobów do biblioteki.

Biblioteka Publiczna w Marciszowie

Biblioteka czynna jest pięć dni w tygodniu, z uwzględnieniem różnych lokalizacji jej działalności. W Marciszowie w budynku Domu Kultury otwarta jest w poniedziałki, środy i piątki w godzinach 12:00-20:00. We wtorki – w Domanowie w godz. 12:00-20:00, w czwartki w Wieściszowicach w godz. 10:00-18:00.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 r. księgozbiór biblioteki wynosił 11 375 woluminów. W raportowanym roku zakupione zostało 118 woluminów za łączną kwotę 2664,32 zł. Biblioteka przez cały rok prowadzi także akcję „Uwolnij książkę", w ramach której każdy, kto posiada w swoich zbiorach domowych zbędne książki, może je oddać do biblioteki.

Dane liczbowe związane z działalnością biblioteki zawarte są w tabeli poniżej.

Liczba czytelników zarejestrowanych		658
Liczbie czytelników aktywnie wypożyczających		540
Liczba odwiedzin w bibliotece		1242
Liczba wypożyczonych książek na zewnątrz		2822
Liczba odwiedzin na miejscu		318
Liczba czytelników – struktura wg wieku	do lat 5 lat	9
	od 6 do 12 lat	91
	od 13 do 15 lat	64
	od 16 do 19 lat	49

	od 20 do 24 lat	43
	od 24 do 44 lat	30
	od 45 do 60 lat	125
	powyżej 60 lat	247
Liczba czytelników	osoby uczące się	253
	osoby pracujące	197
- struktura wg zajęcia	pozostali	208

Tabela 24 Biblioteka Publiczna w Marciszowie – dane liczbowe

Biblioteka prowadzi również działalność kulturalno-oświatową, zadania zrealizowane w tym zakresie zawarte są w tabeli poniżej.

Styczeń	Warsztaty dla dzieci – przygotowanie kartki dla babci i dziadka
Luty	Ferie w bibliotece: konkurs plastyczny „Mój pupil", Walentynki – przygotowanie serc, konkurs na najpiękniejszy wiersz lub autorskie życzenia, konkurs pięknego czytania; Zajęcia i spotkania: wspólne czytanie bajek, zajęcia plastyczne, gry stolikowe, puzzle itp.
Marzec	Międzynarodowy Dzień Pisarza (3 marca) – prezentacja autorów ulubionych książek; Międzynarodowy Dzień Poezji (21 marca) – konkurs recytatorski
Kwiecień	Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia) – konkurs czytelniczy „Czy znasz te książki?"
Maj	Tydzień bibliotek: Dzień z książką – zagadki (8 maja), Leśne zwierzęta – zajęcia plastyczne (11 maja), Podania Dolnośląskie – czytanie (15 maja); 100 rocznica urodzin Jana Pawła II – wystawka
Czerwiec	Wystawka – nowości dla dzieci i młodzieży
Lipiec - sierpień	Wakacje w bibliotece: zajęcia plastyczne, gry, zabawy, wspólne czytanie
Wrzesień	Zajęcia plastyczne „Wspomnienia z wakacji" (2 września), Narodowe Czytanie (7 września), Dzień Głośnego Czytania (29 września)
Październik	Zajęcia edukacyjne – Poznajemy zwierzęta (16 października), Wystawka – 400 rocznica śmierci S. Żółkiewskiego
Listopad	Wystawka – Książka na zimowe wieczory, konkurs plastyczny „Moja rodzina" (13 listopada)
Grudzień	Konkurs plastyczny „Portret Mikołaja" (4 grudnia), tworzenie ozdób i dekorowanie biblioteki, udział w projekcie „Czytanie jako metoda rozwoju i edukacji Fundacji ABCXXI „Cała Polska czyta dzieciom"

Tabela 25 Biblioteka Publiczna w Marciszowie – działalność kulturowo-oświatowa

Biblioteka Publiczna w Sędzisławiu

Placówka jest czynna dwa razy w tygodniu – w poniedziałki i czwartki, a także w co drugą środę każdego miesiąca w godzinach 12:00-20:00.

W raportowanym roku zbiory biblioteczne powiększono o 131 nowych książek za łączną kwotę 2668 zł. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 r. stan księgozbioru biblioteki wynosił 11 972 egzemplarze, których łączna wartość jest równa 43 118 zł.

Dane liczbowe związane z działalnością biblioteki zawarte są w tabeli poniżej.

Liczba czytelników zarejestrowanych		438
Liczbie czytelników aktywnie wypożyczających		386
Liczba wypożyczonych książek na zewnątrz		2433
Liczba odwiedzin na miejscu		238 książek 93 czasopisma
Liczba czytelników – struktura wg wieku	do lat 5 lat	13
	od 6 do 12 lat	35
	od 13 do 15 lat	18
	od 16 do 19 lat	31
	od 20 do 24 lat	26
	od 24 do 44 lat	96
	od 45 do 60 lat	102
	powyżej 60 lat	65
Liczba czytelników - struktura wg zajęcia	osoby uczące się	103
	osoby pracujące	156
	pozostali	127

Tabela 26 Biblioteka Publiczna w Sędzisławiu – dane liczbowe

Biblioteka prowadzi również działalność kulturalno-oświatową, zrealizowano w tym zakresie zadania zawarte w tabeli.

Luty	Ferie zimowe: organizacja i przeprowadzenie cyklu zajęć dla dzieci „Zwierzaczkowe ferie zimowe", spotkania poświęcone były poszczególnym zwierzętom, przygotowanie przedstawienia „Żuraw i czapla", zaprezentowanego w Domu Kultury w Marciszowie; organizacja spotkania dla dzieci „Co ma piernik do wiatraka, czyli pączek, dinozaur oraz biały niedźwiedź"
Marzec	Spotkanie „Witamy wiosnę w bibliotece" – gry i zabawy
Kwiecień	Wystawa poświęcona Juliuszowi Słowackiemu (170 rocznica śmierci)
Lipiec - sierpień	Wakacje w bibliotece: cykliczne zajęcia „Zaszyfrowane wakacje"
Wrzesień	Akcja „Sprzątamy nasz kawałek świata" – sprzątanie terenu wokół biblioteki
Październik	Światowy Dzień Origami – warsztaty z tworzenia z papieru

Grudzień	Dzień Herbaty – spotkanie przy herbatce, ciekawostki i sposoby parzenia i picia herbaty

Tabela 27 Biblioteka Publiczna w Sędzisławiu – działalność kulturalno-oświatowa

Biblioteka Publiczna w Ciechanowicach

Placówka jest czynna dwa razy w tygodniu – we wtorki i piątki, a także w co drugą środę każdego miesiąca w godzinach 12:00-20:00.

W raportowanym roku zbiory biblioteczne powiększono o 131 nowych książek za łączną kwotę 2666 zł. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 r. stan księgozbioru biblioteki wynosił 8 008 egzemplarzy.

Dane liczbowe związane z działalnością Biblioteki zawarte są w tabeli poniżej.

Liczba czytelników zarejestrowanych		187
Liczbie czytelników aktywnie wypożyczających		143
Liczba wypożyczonych książek na zewnątrz		1123
Liczba odwiedzin na miejscu		117 książek 55 czasopism
Liczba czytelników – struktura wg wieku	do lat 5 lat	5
	od 6 do 12 lat	18
	od 13 do 15 lat	17
	od 16 do 19 lat	31
	od 20 do 24 lat	19
	od 25 do 44 lat	24
	od 45 do 60 lat	27
	powyżej 60 lat	17
Liczba czytelników - struktura wg zajęcia	osoby uczące się	59
	osoby pracujące	48
	pozostali	36

Tabela 28 Biblioteka Publiczna w Ciechanowicach – dane liczbowe

Biblioteka prowadzi również działalność kulturalno-oświatową, zrealizowano w tym zakresie zadania zawarte w tabeli.

Luty	Ferie zimowe: organizacja i przeprowadzenie cyklu zajęć dla dzieci „Zwierzaczkowe ferie zimowe", spotkania poświęcone były poszczególnym zwierzętom,

	przygotowanie przedstawienia „Kaczka Dziwaczka", zaprezentowanego w Domu Kultury w Marciszowie; organizacja spotkania dla dzieci „Co ma piernik do wiatraka, czyli pączek, dinozaur oraz biały niedźwiedź"
Kwiecień	Wystawa poświęcona Juliuszowi Słowackiemu (170 rocznica śmierci)
Lipiec - sierpień	Wakacje w bibliotece: cykliczne zajęcia „Zaszyfrowane wakacje"
Październik	Światowy Dzień Origami – warsztaty z tworzenia z papieru

Tabela 29 Biblioteka Publiczna w Ciechanowicach – działalność kulturalno-oświatowa

W raportowanym roku w każdej z jednostek pomocniczych Gminy Marciszów organizowane były imprezy kulturalne, rekreacyjne oraz integrujące społeczność lokalną. Celem umożliwienia wszystkim mieszkańcom gminy udziału w wydarzeniach takich jak Dożynki, organizowany był dla nich transport finansowany z budżetu Gminy.

Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych w Gminie Marciszów w 2019 r. zaliczyć należy: Dożynki Gminne, Kiermasz Wielkanocny, Kiermasz Bożonarodzeniowy, Spartakiadę oraz Festiwal Muzyki Biesiadnej Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Dodatkowo, w czasie ferii zimowych organizowane były zajęcia i charakterze kulturalnym dla dzieci oraz młodzieży.

13 stycznia 2019 r. na terenie Gminy zorganizowano szereg wydarzeń w ramach 27. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Dzięki przeprowadzonej zbiórce i licytacjom zebrano kwotę 24 931,90 zł, które wsparły konto Fundacji WOŚP.

29 czerwca Marciszów oraz Ciechanowice znalazły się na szlaku XVI. Międzynarodowego Rajdu Pojazdów Zabytkowych IKAR 2019 „Z Karkonoszami w bagażniku".

Zadania w zakresie upowszechniania kultury w Gminie Marciszów realizowane są także przez Dom Kultury, świetlicę wiejską w Ciechanowicach oraz świetlicę wiejską w Nagórniku.

W raportowanym roku Gmina Marciszów wsparła postępujące prace renowacyjne w jednym z najcenniejszych zabytków znajdujących się na terenie Gminy – Pałacu w Ciechanowicach – poprzez udzielenie dotacji na refinansowanie prac konserwatorskich dla zadania „Konserwacja malowideł na ścianach i w glifach okiennych w sali nr VI na I piętrze Pałacu w Ciechanowicach".

Na terenie Gminy działają dwa kluby sportowe – LKS „Bóbr" w Marciszowie oraz LKS „Lesk" w Sędzisławiu. Podstawowym celem działalności klubów jest krzewienie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy oraz wychowanie dzieci i młodzieży poprzez sport. Cele te realizowane są poprzez

działalność szkoleniową, uczestnictwo w rozgrywkach i zawodach sportowych na różnych szczeblach. W 2019 roku Gmina Marciszów udzieliła klubom dotacji umożliwiających im funkcjonowanie i realizację celów. Klub LKS „Bóbr" w Marciszowie otrzymał 40 000 zł dotacji, zaś Klub LKS „Lesk" w Sędzisławiu – 10 000 zł. Szczegółowe rozliczenie dotacji zawarte zostało w sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy za rok 2019. Dodatkowe środki finansowe w wysokości 12 000 zł przyznane zostały Klubowi LKS „Bóbr" w związku z udziałem w Mistrzostwach Polski LZS w piłce nożnej w Zamościu. Ponadto, Gmina pokrywała bieżące koszty związane z utrzymaniem szatni sportowych.

W raportowanym okresie w Klubie LKS „Bóbr" trenowało 112 zawodników, tworzących sześć drużyn piłkarskich (młodziki, trampkarze, juniorzy, orliki, żaki i seniorzy) oraz jedną drużynę piłki siatkowej. Z kolei w Klubie LKS „Lesk" trenowało 34 zawodników, tworzących drużynę piłkarską seniorów.

W marcu 2019 roku podpisana została umowa, obowiązująca do końca raportowanego roku z wyłączeniem dwóch miesięcy wakacji. Przedmiotem umowy było zatrudnienie jednej wykwalifikowanej osoby do prowadzenia zajęć sportowych pozalekcyjnych z dziećmi i młodzieżą. Ponadto, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Marciszowie realizowany był projekt „Umiem pływać 2019", dedykowany uczniom klasy III.

W Gminie Marciszów organizowane były również dwa biegi pod hasłem „Rozbiegana Gmina Marciszów". Zarówno dla nich, jak i wydarzeń organizowanych na poziomie szkolnym, zakupione zostały statuetki, dyplomy, medale, puchary oraz inne nagrody rzeczowe. Nagrody zakupione zostały także na zawody strzeleckie w Wieściszowicach, zawody rowerowe na Pumptracku, turniej szachowy, turniej siatkówki LTS oraz podsumowanie sezonu lotów gołębi organizowanego przez członków Polskiego Związku Hodowców Gołębi Pocztowych..

Współpraca z mieszkańcami

W 2019 roku Wójt Gminy Marciszów dwukrotnie zaprosił mieszkańców do wzięcia udziału w konsultacjach społecznych:

- konsultacje dotyczące przyjęcia „Rocznego programu współpracy gminy Marciszów z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 r.",
- konsultacje dotyczące zmiany granic gminy Marciszów.

W 2019 roku Gmina Marciszów realizowała program współpracy z organizacjami pozarządowymi, przyjęty mocą Uchwały nr I/7/18 Rady Gminy Marciszów z dnia 29 listopada 2018. Nadrzędnym celem programu jest zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych gminy poprzez włączenie w ich realizację organizacji pozarządowych i podmiotów pożytku publicznego.

Działalność OSP

Szczególnym obszarem współpracy z Gminy z mieszkańcami, w tym organizacjami zrzeszającymi mieszkańców, jest kooperacja z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi. Istniejące w Gminie jednostki OSP – OSP Marciszów, OSP Pastewnik oraz OSP Świdnik - wspierają funkcjonowanie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze. Poza podejmowaniem akcji ratowniczo-gaśniczych, Straże podejmują działalność kontrolno-rozpoznawczą oraz działalność edukacyjną w zakresie prewencji społecznej, a także uczestniczą w szkoleniach specjalistycznych i pracach społecznych.

W raportowanym roku strażacy z jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Marciszowie i Pastewniku brali udział w 83 wyjazdach alarmowych.

Na wsparcie funkcjonowania Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Marciszów przeznaczono w 2019 roku środki finansowe w wysokości 178 047,37 zł.

Działania promocyjne Gminy

Do działań promocyjno-komunikacyjnych Gminy Marciszów zaliczyć należy również prowadzony od lutego 2019 roku profil Gminy w mediach społecznościowych (Facebook). Do końca raportowanego roku pojawiło się na profilu Gminy niemal 400 postów – świadczy to o wysokim poziomie aktualności publikowanych treści.

Gmina Marciszów, poza oficjalną stroną w Biuletynie Informacji Publicznej, posiada stronę internetową. Funkcję promocyjną pełnią w jej przypadku głównie zakładki „Nasz Region" oraz „Dla turysty". Nie bez znaczenia pozostaje również możliwość odbycia wirtualnego spaceru po Gminie. W ramach strony obejrzeć można również

filmy dotyczące atrakcji turystycznych gminy, w tym informacje o działających na terenie gminy gospodarstwach agroturystycznych. Planowane jest także przygotowanie i opublikowanie spotu promującego Gminę. Ponadto Gmina podejmuje działania promocyjne na łamach lokalnych mediów.

Gmina Marciszów prowadzi również kanał w serwisie YouTube, gdzie publikowane są transmisje Sesji Rady Gminy oraz serwis informacyjny – kwartalnik gminny w formie audiowideo. Materiały te publikowane są także na oficjalnej stronie internetowej Gminy.

Gmina Marciszów podejmuje działania promujące podczas wydarzeń, które się odbywają na jej obszarze. Promocja tego typu realizowana była w raportowanym roku podczas wystawy obrazów oraz festiwalu piosenki Biesiadnej. Gmina opłacała w 2019 r. również transport dla Zespołu Biesiadnego ze Świdnika oraz osób promujących gminę w Polsce i za granicą – m.in. w ramach współpracy z gminami partnerskimi w Czechach.

Materialnymi narzędziami promocji wykorzystanymi przez Gminę Marciszów w 2019 r. były: kalendarze dla Radnych Gminy Marciszów, torby reklamowe, materiały promujące typu roll-up, a także kartki świąteczne rozesłane do podmiotów współpracujących z lokalnym samorządem.

Gmina Marciszów podejmuje także działania promocyjne w kontekście walorów turystycznych. W 2019 roku realizowana była umowa podpisana z Polskim Serwisem Turystycznym Trawelling Polska. W ramach tej umowy prezentowane są na łamach trzech portali turystycznych (www.trawellingpolska.pl, www.poland24h.pl oraz www.polskaatrakcyjna.pl) walory turystyczne Gminy w formie zdjęć oraz opisów ciekawych miejsc.

Uzupełnieniem dla obecności Gminy Marciszów na powyższych portalach turystycznych ma być planowana współpraca z portalem hopgorki.pl. Jest to portal promujący atuty turystyczne ośmiu gmin Lokalnej Grupy Działania Kwiatu Lnu. Jest to baza miejsc turystycznie interesujących, wartych odwiedzenia; znajdują się tam opis zabytków i atrakcji z terenu ośmiu gmin, w tym gminy Marciszów.

Działania promocyjne gminy oparte są także o organizację wydarzeń i realizację projektów turystycznych. W 2019 roku zrealizowano wiele projektów eventowych i turystycznych:

- otwarcie Wieży Widokowej na wzgórzu parkowym w Ciechanowicach. To kolejny obiekt turystyczny promujący Gminę – pierwsza wieża widokowa w powiecie kamiennogórskim. W wydarzeniu wzięli udział mieszkańcy, gminy przedstawiciele różnych instytucji, okoliczni samorządowcy, przedsiębiorcy, media;

- „Bieg Pustelnika" oraz „Bieg z Widokiem na Kolorowe Jeziorka" – imprezy zorganizowane we wrześniu – miesiącu Rozbieganej Gminy pięknymi trasami turystycznymi; łącznie w imprezach bierze udział około 500 osób;
- projekt turystyczny „Ocalić od zapomnienia" zrealizowany został dzięki środkom pozyskanym z Działaj Lokalnie; w ramach projektu poszczególne atrakcje turystyczne, o których informacje nie są ogólnodostępne, zostały oznakowane tabliczkami informacyjnymi; projekt dotyczył atrakcji nieznanych, często nieodkrytych, w jego ramach wszystkie obiekty zostały odświeżone i sfotografowane;
- paszport turystyczny wydany w ramach projektu „Ocalić od Zapomnienia"; paszport zawierał zdjęcia i informacje o obiektach turystycznych gminy; paszporty dostępne są dla turystów w miejscach często odwiedzanych, a dzięki korzystaniu z paszportu turyści mają możliwość poznania nieznanych walorów turystycznych gminy;
- wydanie Kroniki Marciszowskiej w ramach projektu „Ocalić od Zapomnienia";
- umocnienie współpracy z Pałacem w Ciechanowicach, w sąsiedztwie którego powstała Wieża Widokowa; celem jest poszerzenie wspólnej oferty promocyjno-turystycznej;
- przekazanie wsparcia finansowego Klubowi Przewodników Dolnośląskich „Oddział Ziemi Kamiennogórskiej" na organizację XXX Ogólnopolskiej Biesiady przewodników, podczas której promowana jest turystyka regionu, w tym walory turystyczno-krajoznawcze gminy Marciszów;
- „Koleją po Dolnym Śląsku" – efektem udziału w realizacji projektu jest wydanie przewodnika z opisami oraz fotografiami tras turystycznych, najciekawszych obiektów, zabytków znajdujących się w pobliżu przystanków kolei dolnośląskich; przewodnik wydany jest w formie tradycyjnej, papierowej oraz elektronicznej;
- wydanie przez Wydawnictwo Turystyczne Plan książki „Dolina Bobru" oraz mapy Rudawy Janowickie wraz z przewodnikiem turystycznym.

Udział w związkach, stowarzyszeniach i innych organizacjach zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego

Gmina Marciszów jest członkiem **Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Kwiat Lnu**, które działa na terenie okolicznych gmin. Podstawowym celem Stowarzyszenia jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego opartego na wykorzystaniu zasobów obszaru.

Gmina jest także członkiem **Euroregionu Nysa**, obejmującego obszary przyrodnicze Czech, Polski oraz Niemiec. Celem Euroregionu jest poprawa standardu życia mieszkańców, rozwój gospodarczy, ochrona środowiska naturalnego i budowa przejść granicznych.

Gmina Marciszów jest sygnatariuszem **Deklaracji Sudeckiej – Porozumienia Sudety 2030**. Celem współdziałania 107 samorządów reprezentujących południową
i południowo-zachodnią część Dolnego Śląska jest współpraca na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców i szybszego rozwoju gospodarczego regionu.

Gmina Marciszów należy także do **Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej**. Jest to największa w Polsce organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Celem Związku jest rozwój demokracji lokalnej, tworzenie warunków do lokalnego rozwoju gospodarczego oraz integracja gmin.

Partnerstwa międzynarodowe

Formalne partnerstwo Gmina Marciszów posiada z dwiema gminami w Czechach - **Vítězná** oraz **Pilnikov**. Nieformalne partnerstwo zostało zawarte w raportowanym roku z gminą **Víťaz** na Słowacji.

W ramach tych partnerstw w 2019 roku odbywały się spotkania i rozmowy z przedstawicielami miast partnerskich, skoncentrowane głównie na zapoznaniu się nowych włodarzy i pracowników urzędów. Spotkania i rozmowy oparte były również o ustalenie celów i projektów do realizacji w 2020 roku.

Gmina Marciszów uczestniczyła także w wydarzeniach kulturalno-rozrywkowych w Czechach podczas tzw. Świniobicia („Masoupust). Ponadto Zespół Biesiadny ze Świdnika wystąpił podczas obchodów „Dnia Vítězná", co wspomniane zostało również w części poświęconej promocji gminy.

Celem integracji międzypokoleniowej Gmina Marciszów oraz gminy czeskie uczestniczyły we wspólnym wyjeździe na Słowację. Tam podczas festiwalu muzycznego „Slona Voda – Vit'az" odbyło się symboliczne gotowanie gulaszu gmin. Ponadto, Gmina Marciszów gościła reprezentantów Czech oraz Słowacji w kwietniu

2019 r. podczas Kiermaszu Wielkanocnego, a także we wrześniu podczas Dożynek Gminnych.

Gmina Marciszów była wcześniej także partnerem niemieckiego miasta Profen, jednak partnerstwo wygasło z uwagi na brak aktywnej współpracy w latach poprzednich.

Spis ilustracji

Mapa 1 Podział administracyjny województwa dolnośląskiego 7
Mapa 2 Powiat Kamiennogórski 8
Rysunek 1 Struktura wydatków budżetowych w roku 2019 wg działów 31

Spis tabel

Tabela 1 Dane liczbowe poszczególnych jednostek administracyjnych (dane 22.07.2019 r.) .11
Tabela 2 Ludność Gminy w latach 1995-2018 12
Tabela 3 Migracje na pobyt stały 12
Tabela 4 Stan ludności wg ekonomicznych grup wieku 13
Tabela 5 Wskaźnik obciążenia demograficznego 13
Tabela 6 Stan liczby ludności wg grup wiekowych i płci 15
Tabela 7 Bezrobotni zarejestrowani w PUP w Kamiennej Górze 16
Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie na dzień 31 XII 18
Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w latach 2015-2019 18
Tabela 10 Przychody i dochody osób prawnych w Gminie Marciszów 19
Tabela 11 Podmioty gospodarcze wg klas wielkości 19
Tabela 12 Podmioty gospodarcze wg rodzajów działalności 20
Tabela 13 Realizacja uchwał Rady Gminy 29
Tabela 14 Wykonanie dochodów budżetowych Gminy Marciszów 2016-2019 30
Tabela 15 Wykonanie wydatków budżetowych Gminy Marciszów w latach 2016-2019 31
Tabela 16 Wysokość zadłużenia w latach 2016-2019 32

Tabela 17 Kontrole w Gminie w 2019 r. 35
Tabela 18 Liczba dzieci w szkołach 36
Tabela 19 Oświata – struktura zatrudnienia 37
Tabela 20 Odbiorcy usług ZGK 42
Tabela 21 Stan sieci wodociągowej i kanalizacyjnej 43
Tabela 22 Przeznaczenie wody i ścieków 44
Tabela 23 Zmiany systemu wodno-kanalizacyjnego 45
Tabela 24 Biblioteka Publiczna w Marciszowie – dane liczbowe 53
Tabela 25 Biblioteka Publiczna w Marciszowie – działalność kulturowo-oświatowa 53
Tabela 26 Biblioteka Publiczna w Sędzisławiu – dane liczbowe 54
Tabela 27 Biblioteka Publiczna w Sędzisławiu – działalność kulturalno-oświatowa 55
Tabela 28 Biblioteka Publiczna w Ciechanowicach – dane liczbowe 55
Tabela 29 Biblioteka Publiczna w Ciechanowicach – działalność kulturalno-oświatowa 56